

REPUBLIKA

Umowa o pożyczkę francuską

podpisana zostanie po świętach. — Rokowania z rządem francuskim w sprawach techniczno-kolejowych zostały zakończone.

Powrót min. Zaleskiego i delegacji polskiej do Warszawy.

Warszawa, 1 kwietnia.

Dziś wieczorem przybył do Warszawy z Paryża minister spraw zagranicznych August Zaleski, wiceminister skarbu Adam Koc i wiceminister komunikacji inż. Witold Czapski, którzy uczestniczyli w rokowaniach o francuską pożyczkę kolejową dla Polski.

Min. Zaleski i wiceminister Koc udzielił przedstawicielom prasy informacji na temat tych rokowań, dotyczących uzyskania kredytów w wysokości 1 miljarda franków francuskich na dokończenie budowy i powiększenie linii kolejowej Górny Śląsk — Gdynia.

Z informacji tych wynika, że po parotygodniowych pertraktacjach delegacja polska i francuska zdołała uzgodnić cały kompleks zagadnień techniczno-kolejowych związanych z udzieleniem przez finansistów francuskich kredytów na dokończenie i rozbudowę nowej wielkiej linii kolejowej.

Minister Briand i minister Flandin dołożyli ze swej strony starań, aby rokowania zakończyły się wynikiem pomyślnym. Rokowania paryskie dotyczące zagadnień techniczno-kolejowych zostały też pomyślnie zakończone parafowaniem umowy, a obecnie jeszcze po-

zostały pertraktacje z bankami dotyczące finansowych szczegółów pożyczki i wolno żywić nadzieję, że po wznowieniu tych rokowań, po świętach nastąpi w Warszawie podpisanie kompletnej umowy.

Ponadto w ministerstwie skarbu oświadczono nam w uzupełnieniu wczoraj-

szej informacji min. Matuszewskiego, że jednak nie można żadnej umowy pożyczkowej uważać za całkowicie zakończoną dopóki nie są sfinalizowane pertraktacje, dotyczące wszystkich szczegółów umowy, które stanowią jej integralną całość.

W Paryżu załatwiono dotychczas tę

część umowy, która dotyczy spraw kolejowo-technicznych, a po świętach rozpoczyna się pertraktacje dalsze, już z bankami francuskimi a nie z rządem francuskim, mające na celu sfinalizowanie rokowań dotyczących emisji obligacji pożyczki na finansowym rynku francuskim.

Stolica Nikaragui w gruzach

Straszne skutki trzęsienia ziemi. — 1150 zabitych, 3000 rannych.

New York, 1 kwietnia.

(Telegram własny)

Donoszą z Nikaragui, że cała Managua leży w gruzach. Po drugim trzęsieniu ziemi, które nawiedziło miasto w późnych godzinach wieczornych, zostały zniszczone wszystkie prawie gmachy publiczne i wielka ilość domów mieszkalnych. Runęło więzienie, pod którego murami znaleźli śmierć wszyscy więźniowie. Liczba zabitych wynosi 1.100 a rannych 2.000. Straty materialne wynoszą 40 milionów dolarów. Wskutek trzęsienia zie-

mi zostały zburzone konsulaty amerykański i angielski. Ocalała tylko nowa katedra zbudowana ze stali, inne zaś katedry i kościoły runęły, grzebiąc tych, którzy schronili się do świątyni.

O gaszeniu pożaru nie mogło być mowy, gdyż rury wodociągowe popękaly w wielu miejscach. W ciągu nocy miasto tonęło w ciemnościach, gdyż elektrownia była nieczynna. Również uległy zniszczeniu tory kolejowe, a komunikacja z miastem jest utrzymana przy pomocy samolotów. Prace ratownicze wdrosyli mary-

narze amerykańscy w liczbie 2.000. Dotychczas zdołali oni odkopać 1.200 zabitych. Ogólnie przypuszczają, że liczba zabitych wyniesie 2.500 osób.

London, 1 kwietnia.

(Telegram własny „Republiki”)

Donoszą dodatkowo z Managui, iż na skutek nowych wstrząsów podziemnych również niewielka jeszcze ilość ocalałych w czasie katastrofy domów została zrównana z powierzchnią ziemi. Według obliczeń angielskich domów handlowych liczba zabitych wynosi 1.150, ilość zaś rannych szacowana jest na 3.000.

Dowóz lekarstw oraz środków żywnościowych przy pomocy aeroplanów jest w wysokim stopniu niedostateczny. Szkody materialne będą, według wszelkiego prawdopodobieństwa, pokryte przez angielskie towarzystwa ubezpieczeniowe.

Prezydent Nikaragui musiał całą noc spędzić w namiocie. Gruzy banku angielsko-południowo-amerykańskiego w którego skarbcach znajdowało się 4 miliony złotych, zostały ze względu na bezpieczeństwo wysadzone w powietrze.

Aby zapobiec grabieżom ogłoszono na terenach nawiedzonych trzęsieniem ziemi stan oblężenia. Wśród ofiar katastrofy, które znajdują się pod gruzami, znajduje się mnóstwo obywateli amerykańskich.

Na skutek trzęsienia ziemi wzmocniło się w Waszyngtonie stanowisko przeciwników budowy kanału nikaraguańskiego. Oficerowie amerykańscy, którzy narazie prowadzą roboty pomiarowe skierowali do rządu waszyngtońskiego telegram, w którym zaznaczyli, iż katastrofa nawiedziła jedynie Managuę, główne ognisko trzęsienia ziemi znajduje się w odległości 170 kilometrów od projektowanej linii kanału. Kanał ten nie prowadzić od wybrzeża oceanu atlantyckiego przez jezioro nikaraguańskie aż do Pacyfiku.

London, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Chamberlain podał się do dymisji ze stanowiska prezesa organizacji stronnictwa konserwatywnego, które zajmował od czerwca ub. roku.

Na prośbę Baldwina stanowisko to zgodził się objąć lord Stonchaven.

Pożyczka

szwajcarska na budowę dróg

Warszawa, 1 kwietnia.

Dowiadujemy się, że prowadzone przez polski przemysł cementowy rokowania z grupą przemysłowców szwajcarskich o uzyskanie pożyczki na budowę dróg polskich są na dobrej drodze.

Pożyczka przyniesie ma 10 milj. franków szwajcarskich a umowa sfinalizowana będzie w połowie kwietnia w Warszawie.

Kobieta-sędzią apelacyjnym

Grodno, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W ub. tygodniu rozpoczęła tu urzędowanie pierwsza w apelacji sędzią-kobieta p. Iwazkiewiczowa. Jest to czwarta nominacja kobiety na stanowisko sędziego w Polsce. Dwie z nich rozpatrują wyłącznie sprawy nieletnich w Warszawie a dwie pozostałe wyrokują we wszystkich sprawach cywilnych i karnych, przypadających im w drodze przyjątego podziału.

Nowa rada adwokacka

Warszawa, 1 kwietnia.

Po walnym zebraniu warszawskiej izby adwokackiej, na którym dokonano wyborów nowej rady adwokackiej warszawskiego okręgu apelacyjnego, wczoraj nowa rada adwokacka ukonstytuowała się w sposób następujący: dziekan — adw. poseł Jan Ncwodowski (ponownie), wice-dziekan — adw. Zygmunt Sokółowski, sekretarz — adw. Zofia Zofia i skarbnik — adw. Białoszewicz.

Konferencja zbożowa w Rzymie

dała pożądane rezultaty. — Realizacja projektu polskiego

Rzym, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu dzisiejszym wszystkie komisje konferencji zbożowej ukończyły swe prace. Uchwala komisji kredytowej w sprawie zwrócenia się do rekomendacji do Ligi narodów, co do utworzenia organizacji kredytów krótkoterminowych rolniczych i usunięcia na plan dalszy kredytów hipotecyjnych uważana jest przez państwa bloku państw agrarnych Europy wschodniej za zadośćuczynienie żądanom bloku.

Pierwsze posiedzenie konferencji odbędzie się jutro rano. Prawdopodobnie po południu konferencja zostanie zamknięta.

Rzym, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Przewodniczący konferencji zbożowej senator Michalis oświadczył przedstawicielom prasy włoskiej i międzynarodowej, że posiedzenia konferencji zbożowej w Rzymie, mogą się wykazać pozytywnymi wynikami.

M. in. sen. Michalis wskazał na fakt że poraz pierwszy przedstawiciele rolniczych państw Europy mogli porozumieć się z przedstawicielami państw zamorskich w sprawach oba kontynenty interesujących. Pozytywnym jest również fakt osiągnięcia zgody na zwrócenie się do Ligi narodów w sprawie kredytu krótkoterminowego.

W uzupełnieniu tego oświadczenia zaznaczyć należy, że w kołach konferencji ogólnie podkreślano, że inicjatywa Polski, co do nawiązania natychmiastowego porozumienia między państwami eksportującymi zboże w celu likwidacji stosunków zbożowych, przyczyniła się do odprężenia sytuacji na rynku zbożowym. Realizacja projektu polskiego dokonywuje się szybko. Już dziś obradowała komisja złożona z państw eksportujących zboże m. in. państw bloku Europy wschodniej, Rosji sowieckiej, Kanady, Australji, Argentyny i Indji.

Włochy nie wystąpią

przeciw unji austriacko-niemieckiej.

Paryż, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Agencja Havasa w depeszy z Rzymu podaje, że jest rzeczą pewną, że Włochy nie będą interwenjowały w sprawie unji gospodarczej austriacko-niemieckiej. Zagraniczne koła dyplomatyczne gubią się w ocenie wczekującego stanowiska Włoch, nie należy jednak zapominać, że

ta unja, która według Włoch wywarłaby atrakcyjny wpływ na Węgry, a może i na Rumunię, a nadto zmierzałaby do osłabienia Małej Ententy, nie może być nieprzychylnie widziana przez dyplomację włoską, która uważa niebezpieczeństwo Małej Ententy za równoznaczne z niebezpieczeństwem, jakie stanowiły przed wojną Austro-Węgry.

Dawno niewidziany, a przez
pleć piękna oczekiwany

Iwan Petrowicz

w rewelacyjnym filmie
dźwiękowym

**Krół
Paryża**

oraz prima donna opery
warszawskiej

**Helena
Lipowska**

**Wielki Świąteczny
PROGRAM**

Grand Kina

**Premjera
w pierwszym dniu
świąt, w niedzielę
dn. 5 b. m.
o godz. 12 w poł.**

**Upadek ministrów
hitlerowskich w Turynji.**

Berlin, 1 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Sejm Turynji przyjął dziś wniosek
frakcji socjal-demokratów o wyrażenie
votum nieufności hitlerowskim mini-
strom, dr. Frickowi i Marchlerowi.

Obalenie ministrów hitlerowskich
umożliwiło stanowisko frakcji ludowej,
której głosy przechyliły szalę zwycię-
stwa na korzyść lewicy opozycyjnej.

W kołach politycznych upadek Fricka
uważany jest za poważny cios dla
partii narodowych socjalistów, gdyż Tu-
ryngja była pierwszym krajem związkow-
ym, gdzie hitlerowcy zdobyli wpływ w
rządzie, to też jeszcze we wtorek Hitler
osobiście pertraktował z ludowcami.

Radio i części
kupuj tylko w firmie
St. Sobczak
Piotrkowska 158, tel. 150-94.

Serce

na ulicy

Świąteczny
przebó!

CASINA

Premjera w niedzielę
d. 5 b. m. o g 12 w poł.

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi
„SPLENDID“

Realizm i wyrafinowany artyzm

MAROKKO

trio niezrównanych artystów

Marlena Dietrich, Gary Cooper, Ado!f Menjou

i najgenialn iszy
z współczesnych reżyserów **J. v. STERNBERG**

oto cztery asy, podstawa doskonałości filmu

**Dziś, III-ci tydzień
rekordowego powodzenia**

Przejmujący dramat miłości

Dziś ceny niższe!

Od godz. 12-3 — 7 gr., 1 — zł., 1.25.
3, zł. 1.—, 1.50, 2.—, 2.50.

**Syn milionera częstochowskiego przed sądem
za pobicie wywiadowców policji. — Epilog
skandalu matrymonialnego**

Warszawa, 1 kwietnia.

W oddziale warszawskiego sądu
grodzkiego rozpoczął się dziś proces
przeciwko Maciejowi Apanowiczowi, li-
czącemu lat 22, i jego narzeczonej oby-
watelce szwajcarskiej Alinie Baumanów
nie, oskarżonych o pobicie wywiadow-
ców policji, którzy mieli młodą parę a-
resztować. Sprawa Apanowicza i Bau-
manówny wywołała w swoim czasie w
Warszawie jak i w całej Polsce wielkie
wrażenie. Niezwykle zamożny obywatel
częstochowski Cyprjan Apanowicz
współwłaściciel elektrowni w Częstocho-
wie, Radomsku, Radomiu i Kielcach o-
raz obywatel ziemski, którego majątek
oceniają na 30 milj. zł., wysłał na studia
na politechnikę do Zurychu syna swego
Macieja, Maciej Apanowicz poznał tam
starszą od siebie o 8 lat Baumanównę.
Wobec niezyskania zgody rodziców na

małżeństwo, młody Apanowicz przybył
do Warszawy i tu w parafji św. Antonie
go począł czynić starania dla uzyska-
nia ślubu. Ojciec zwrócił się natomiast
do warszawskiego urzędu śledczego,
gdzie oskarżył syna o kradzież 3 zł. i
zażądał aresztowania go.

W chwili, gdy młody Apanowicz z
Baumanówną opuszczał lokal parafji
gdzie załatwił właśnie formalnos-
ci podeszło do niego na ul. Książęcej w
Warszawie dwóch wywiadowców urzę-
du śledczego, którzy bez wylegitymowa-
nia się zamierzali ich aresztować. Apa-
nowicz i Baumanówna nie wiedząc że ma-

ją do czynienia z urzędnikami policji,
stawili im opór, przyczem obaj policjanci
zostali dotkliwie poturbowani przez Bau-
manównę i podrapani. Na rozprawie dzi-
siejszej oboje oskarżeni nie przyznali się
do winy i twierdzili, że nie wiedzieli, że
mieli do czynienia z przedstawicielami
policji. Baumanówna zeznawała przez
tłumaczkę, gdyż zna tylko język niemiec-
ki i oświadczyła, że w chwili, gdy zbli-
żył się do nich policjant w mundurze
uspokoila się a nieznanym w cywil-
nem ubraniu uważała za bandytów. Os-
karżonych broni adw. Brokman, oskarża
prok. dr. Weiss.

Kinoteatr „SPLENDID“

W sobotę, d. 4 b. m. o g. 9.30 w.

Koncert Religijny

Udział biorą: nadkantor synagogi
warszawskiej

M. Kusewicki

Bronisława Rothstadtówna (ekrzypceł
przy fortepian e. Lichtermanówna.

B lety od zł. 1.50 do nabycia w kasie
kina „Splendid“.

KOPJE PLANÓW
RYS. TECHN.
e. t. c.
WYKORZYWA
ZAKŁAD KLICZ PERIAMOWYCH
BORKENHAGEN
ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA-100
TEL. 111-72

Niżej podpisane kino-teatry dźwiękowe,
składając tą drogą Sz. Publiczności życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT

komunikują uprzejmie, że—zgodnie z coroczną
tradycją — będą w okresie od czwa tku dnia
2 do soboty dnia 4 kwietnia włącznie

NIECZYNNE.

CAPITOL,
CASINO,
GRAND-KINO,
LUNA.

Walka z bezrobociem

Bezrobocie jako chorobliwy objaw społeczno - gospodarczy stało się problemem aktualnym dopiero po wojnie. O ile bowiem przed wojną mieliśmy do czynienia z bezrobociem o charakterze raczej przejściowym i sezonowym, o tyle po wojnie przybiera ono już formy chronicznego stanu chorobowego trawiącego organizm gospodarczy, którego bagatelizować nie można i nad którym trudno przejść do porządku dziennego.

Jeżeli zanalizujemy przyczyny, które spowodowały tak doniosłą wagę przekształcenie się strukturalne bezrobocia po wojnie, to dojdziemy do wniosku, że przyczyn tych jest sporo i że przyczyny te, jakkolwiek każda z nich o różnym natężeniu, musiały, globalnie biorąc, wywrzeć decydujący wpływ na stosunki, panujące na międzynarodowym rynku pracy. Główne z nich, to trudności, wynikające z ułożenia na rynku pracy milionów rąk roboczych zdemobilizowanych żołnierzy, zasadnicze przeobrażenie stosunków rodzinnych, a w związku z tem wzrost samodzielności kobiet i stale postępująca ich konkurencja z pracą mężczyźni, obrzytnie przesunięcia w dziedzinie majątkowej, a tem samem poszukiwanie pracy przez ludzi, należących dawniej do klasy posiadającej, a wreszcie postęp techniczny, redukujący znacznie możliwości pracy ludzkiej.

Wszystkie te przyczyny, działając łącznie, przy równoczesnym pogorszeniu się warunków gospodarczych w związku z ujemnym kształtowaniem się konjunktury spowodowały, że dziś w całym szeregu państw mamy już stu-tysięczne, a nawet milionowe rzesze bezrobotnych, które przy obecnym układzie stosunków gospodarczych uleciałyby bez-dziele wciągnąć znowu do regularnej pra-cy.

Wszelkie próby rozwiązania proble-mu bezrobocia, podjęte czy to przez or-ganizacje międzynarodowe, czy też na terenie poszczególnych państw, zawiodły. Przepaść, jaka istnieje między teo-rytycznym ujęciem zagadnienia a prak-tycznym podjęciem inicjatywy w kierun-ku jego rozwiązania, jest zbyt wielka, aby ulomny umysł ludzki mógł ją prze-skoczyć.

O ile chodzi o Polskę, to jest ona o ty-le w lepszym położeniu, że stan bezrobo-cia przy największym jego napięciu jest daleki od katastrofalnych cyfr, jakie w tej dziedzinie notujemy w państwach wysoce uprzemysłowionych, jak Stany Zjednoczone, Niemcy, Anglja. Nie należy jednak oceniać sytuacji optymistycznie. Ilościowo statystyka bezrobocia w kra-ju rolniczo - przemysłowym, jakim jest Polska, nie uwzględnia olbrzymich rzesz rolników małorojnych i bezrolnych, po-zostających przez długi okres roku zupełnie bez pracy. Poza tem jeszcze Pol-ska nie dysponuje odpowiednimi środkami, aby przez wydatną akcję doraźną sytuację łagodzić. Zagadnienie więc wal-ki z bezrobociem w Polsce komplikuje się ze względu na brak kapitałów, któ-ryby choć czasowo mogły wpłynąć na uruchomienie doraźnych robót na posz-czególnych odcinkach działalności go-spodarczej.

Przechodząc jednak znowu do zaga-dnienia walki z bezrobociem na płasz-czyźnie międzynarodowej, przynależą na-leży raczej tym ekonomistom, którzy twierdzą, że ani narady międzynarodo-we, ani badania teoretyczne nie znalazły dotąd środka, zwalczającego bezrobocie

lub zapobiegającego mu. Jednak różne wysuwane środki zaradcze (roboty pu-bliczne), subwencje dla przedsiębiorstw, pomoc dla bezrobotnych i t. p.) częścio-wo nawet stosowane mogą łagodzić w pewnej mierze bezrobocie i winny być stosowane, gdyż przypatrywać się mu nie można obojętnie. Ten ostatni wniosek do którego doszła w swym referacie, wy-

głoszonym ostatnio na terenie Stowarzy-szenia Dziennikarzy i Publicystów Go-spodarczych, doskonała znawczyni tego przedmiotu p. Bornstein - Lychowska, jest niewątpliwie słuszny. Jakkolwiek takie postawienie sprawy odsłania całą bezsilność świata gospodarczego w obli-czu tak doniosłego problemu, to ma ono tę dobrą jednak stronę, że sprowadzając

nas z dziedziny fantastycznych mien-żliwych do zrealizowania pomysłów realnych możliwości, oszczę-dnam bezcelowych wysiłków i po-d naszą energię do obmyślenia środków które zmobilizowane i odpowiedni-życie dać mogą przynajmniej doraź-żultaty.

Stk.

STARY PARYŻ GINIE.

Zburzono również sławną siedzibę kabaretu „Kameleon” Na gruzach wolnej republiki sztuki.

Paryż, w marcu 1931 r.

Co dnia w innej dzielnicy miasta gru-pa robotników przystępuje do demolo-wania domu, który nieraz ściśle zwią-zany był nie tylko z historją dzielnicy, ale całego Paryża.

Starzy paryżanie, których oko przyz-wyczało się od lat do takiego, a nie in-nego widoku ulicy, przystają i spogląda-ją smutnie na dzieło zniszczenia, które czyni coraz większe postępy, aż zbudzi-ło wreszcie czułość władz. Pod pokryw-ką bowiem budowy olbrzymich gma-chów czynszowych dla zaradzenia brako-wi mieszkań, budującej się także lokale biurowe, których liczba rośnie z dnia na dzień i one najczęściej zajmują trzy pię-tra z parterem, pozostawiając górną re-sztę na mieszkania. Czasami przystanie przed taką staruszką skazaną na śmierć jakiś malarz, a nazajutrz wczesnym ran-kiem wraca ze sztalugami i maluje po-piesznie, zanim ludzie nie rozwalą stoj-ących jeszcze murów w gruzy. Czasem poeta pod wpływem niezatartych wspom-nień skreślił pośpiesznie elegję i wy-po-wiada się koleżce w kawiarni: „tu sa-is? to w tym domu przecież zebrałi-smy się poraz pierwszy i po raz pierwszy czytaliśmy nasze poezje młodzieńcze”.

Zyją zapewne jeszcze i w Polsce lu-dzie, którzy pamiętają małą kawiarenkę u zbiegu bulwaru Raspail i ulicy Cam-pagne-Premiere. Kamienniczka nosiła nu-mer 741 bulwaru Raspail. Nie istnieje już. Zburzono ją kilka dni temu. Kamie-niczka? Raczej jednopiętrowy domek, wyglądający wcale romantycznie wśród kołosów kamiennych, które wzniesiono nackoło. Już od dłuższego czasu skaza-na była na śmierć i opuszczona. Zieloną niegdys weraendę otaczała pocięta i zar-dzewiała żelazna balustrada, na której

walało się kilka skrzynek z próżnymi bu-telkami, stary polamany kontuar i za-pomniana szafka nocna. Tylko nad we-randą pozostał szeroki różowy pas, a na nim czarny symetryczny napis:

„Cafe de la Marine and Neptune's bar”.

A z boku, u wejścia do kawiarni: „Her Scotch Whisky And Pale ale Grog”.

Ciągnie coś człowieka, by wejść do wnętrza i pogwarzyć z właścicielami o dawnych, a nie tak znów odległych cza-sach, gdy fantazja poetów uczyniła z tej rudery przybytek sztuki, do którego schodzili się liczni artyści.

Cafe de la Marine stała się wkrótce osobliwością Paryża, szczególnie od chwili, gdy sama pani de Noailles zjawi-ła się tu pewnego wieczoru, by recyto-wać swe młodzieńcze natchnione wier-sze. Tak bowiem było. Za dnia kawi-arenka stanowiła, jak świadczył napis, „rendez-vous woźniców i szoferów”, a w nocy otwierała swe podwoje sztuce. Są tacy, którzy twierdzą, że już Ver-laine i Rimbaud opiewali zalety kawi-arenki, gdy Rimbaud około roku 1870 mieszkał o kilka kroków od niej. Oni bo wiem byli pierwszymi genialnymi mont-parnassistami i oni uczynili Montparnas-se modnym. Za nimi poszli i inni, mniej genialni może ale tożeni tą samą gor-ączką tworzenia i tem samem nabożeń-stwem dla sztuki. Tu, w licznych poko-jach umeblowanych, znaleźli tani przy-tulek i tworzyli własną dzielnicę, włas-ne życie, wolną republikę sztuki, znany dziś w całym świecie Montparnasse.

Jakoś na krótko przed wojną któryś z pisarzy, bodaj że Mercereau, wpadł na pomysł wynajmowania na noc małej sal-ki parterowej kawiarni de la Marine, by

założyć tu pierwszą na Montparnasse świątynię sztuki. Uboga to była świa-tnia.

Sala była mała, niska, źle oświet-lona. Poeci sami zbili z surowych desek estradę, na sali ustawiono kilka krze-sła dla gości z poza koła artystów i z-budy którą nazwano szumnie „Kab-tem Kameleon” uczyniono wkrótce przy-bitek sztuki, o którym było głośno Londynie i w New Yorku, w Holan-dii, w Buenos Aires, w Capstadzie i w S-ney.

Turyści zbiegali się tu ze wszystki- części świata, choć niezawsze rozum-li słowa, które padały z estrady. W jakim wypadku przypatrywali się z zac-kiawieniem niestrzyżonym poetom i b- datym malarzom i wynosili z tego kątka cywilizowanego i przerafinow-ego kultury Paryża posmak egzotyki, in- sali było ciasno, więc siadano na (d) dach, wiodących na piętro, tłoczono, nawet na werandzie za otwartymi oki-ami. Sława spływała coraz większa, ch- mały domek. Wzdłuż chodnika ustrow-ły się wieczorem wspaniałe limuzy-ki, piękne damy w wieczorowych suk- i wyfraczeni panowie łokciami w- li o lepsze miejsca.

Wszyscy ówczesni poeci stawali ja-ko lejno na estradzie i odczytywali dresce- jakby stawali na pierwszorzędnej scen- Złote ziarna poezji rzucali stąd Tristan- Dereme, Paul Fort, Fernand Divoire wielu innych. Pewnego dnia na cieni-ścianie sali ukazała się biała kartka, powiadająca, że Madame Dussane z- media Francaise recytować będzie sz- sze świetnej płowczyni miłości i śmie- hrabiny de Noailles, która sama w- dzie do „Kameleona”, by odczyt- swych przepięknych poezji.

Biedny „Kameleon”... Niedługo t-ła jego sława. Przyszła wojna, a po- nie mniej wybredna publiczność wol- zapelniać wspaniałe kawiarnie, pe- dzikięgo wrzasku jazzbandów. Małe l- wiaienki na Montparnassie nikną po- lei, bo i upodobania samych obywat- wolnej republiki artystycznej zmieni- się bardzo. „Kameleon” okazał się a- chronizmem i musiał zniknąć. Pozo- po nim tylko wspomnienie i kupa o- zów.

L. K-s.

Spadek bezrobocia w Polsce Fundusz bezrobocia przeznaczył 12 milionów na zapomogi

Warszawa, 1 kwietnia. (Polska Agencja Telegraficzna) Kilka pism warszawskich przedrako- wało w dniu 1 kwietnia komunikat agen- cji „Press” podający, że zasiłki dla bez- robotnych w kwietniu będą wynosić 18 mil. zł. i że ministerstwo skarbu będzie musiało wypłacić na ten cel sumę oko- ło 16 mil. zł. Wiadomość ta absolutnie nie odpowiada rzeczywistości, albowiem, jak się dowiadujemy z funduszu bezrobo- cia, zarząd główny tej instytucji na po-

siedzeniu w dniu 26 marca uchwalił pre- liminarz budżetowy, przewidujący na zasiłki dla bezrobotnych 12.082.000 zł. Ponieważ zgodnie z przewidywaniami, już w końcu marca zaznaczył się spadek liczby bezrobotnych, a w ciągu kwietnia oczekiwac należy dalszego zmniejszenia się bezrobocia, przeto suma zasiłków wyżej przytoczona w żadnym wypadku nie została przekroczona i możliwe jest, że nie będzie nawet całkowicie zużyta.

Lokaut w kopalniach kruszcu na G. Śląsku Przemysłowcy chcą obniżyć płace robotników o 15 procent

Katowice, 1 kwietnia. (Telefonem od własnego korespondenta) Przemysłowcy nie zważając na obo- wiązującą ustawę demobilizacyjną wypo- wiedzieli pracę wszystkim robotnikom zatrudnionym w kopalniach kruszcu na Górnym Śląsku — Przemysłowcy wy- wiesili na zakładach przemysłowych na- stępujące obwieszczenie: — Ponieważ organizacje robotnicze nie przyjęły orzeczenia komisji pojedna- wej, według której zarobki robotników na kopalniach miały być zredukowane i wszelkie próby celem ugodowego zaiat-

wienia sprawy zawiodły i ponieważ po- łożenie gospodarcze przemysłu cynko- wego uległo w międzyczasie dalszemu pogorszeniu się, zmuszeni jesteśmy wy- powiedzieć stosunek pracy całej załozde na dzień 14 kwietnia. Równocześnie przemysłowcy zakomu- nikowali robotnikom, że gotowi są przy- jąć ich na nowo do pracy o ile zgodzą się na 15 proc. redukcję zarobków z wa- żnością wstecz od dnia 1 marca r.o. Ogło- szenie przemysłowców lokautu wy- wołało wielkie oburzenie w sferach ro- botniczych

Fabryka pieniędzy wykryta pod Lublinem

Lublin, 1 kwietnia. (Polska Agencja Telegraficzna) W tych dniach policja wpadła na trop fałszerzy monet w Łosicach powiatu konstantynowskiego. W wyniku przecie prowadzonej rewizji znaleziono forem- gipsowe do odlewania jednozłotówek, c- raz inne przybory służące do fałszow- iele- na pieniądze. Nadto znaleziono bar-ko- liczne fałszyki jednozłotówek i 5wo- groszówek. Prowadzone w związku z p- wyższym śledztwo zaleca coraz szersz- kregi. Bliższe szczegóły trzymane są n- razem w tajemnicy.

DWAJ ROBOTNICZY POD GRUZAMI ZAWALONEJ ŚCIANY.

Katowice, 1 kwietnia. (Telefonem od własnego korespondenta) W miejscowości Kiernio na Śląsk- Opolskim w czasie rozbierania starej-ż- go domu zawaliła się ściana, grzebiąc- dwóch murarzy Antoniego Zajaca i A-wo- gusta Gniłke. Obu w stanie bezradz- nym wydobyto z pod gruzów i odwie- ziono do szpitala.

SPÓDY

Dalsze odznaczenia

Krzyżami Zasługi.

ostatni numer Monitora Polskiego posiada szereg dalszych odznaczeń Krzyżami Zasługi działaczy sportowych odznaczonych przedstawia się następująco: Ludwik Jakubski (Zd. Wola), Józef Kwapiej (Łódź), Józef Janiczek (Łódź), Michał Sapiński (Tomaszów), Stanisław Kosibe (Łódź), Kazimierz Tomplński (Warszawa), Jerzy Zabiela, Antoni Adamcza, Alojzy Żudniok (Kawice), Bujak (Zakopane), Aleksander Bocznar (Kraków), Cepurski (Kraków), Cezel Stanisław (Katowice), Wilhelm Ciesielski (Warszawa), Andrzej Przeworski (Warszawa), A. Rozmus (Zakopane), J. Bujak (Zakopane), T. Semadeni (Warszawa), Zofja Wilczyńska (srebrne naczynie), Zygmunt Chruściński, Jan Koczkodaj, Zdzisław Motyka (Kraków), Stanisław Nawrot (Warszawa), Bronisława Czeł - Polankowa (Zakopane) (bronzo krzyż zasługi).

Echa spotkania

Garncarek - Seweryniak.

W związku z niefortunna decyzją sędziów w decydującej walce o mistrzostwo Łodzi między Seweryniakiem i Garncarekiem, w dniu wczorajszym zgłoszono oficjalnie dymisję dwaj członkowie Rady ŁOZB pp.: Remowski (wiceprezident) i Chwast (sekretarz).

Nam donoszą spodziewane są dymisje. Jednocześnie dowiadujemy się, że po świętach Wielkiejnocy w Łodzi zostanie nadzwyczajne walne zgromadzenie ŁOZB.

Kursy pływackie organizuje P.Z.P.

Jak się dowiadujemy Polski Związek Pływacki organizuje kurs przy współudziale Państwowego Urzędu W. F. i P. Kursy pływackie odbędą się w War-

szawie w dniach od 17 kwietnia do 19 maja dla instruktorów oraz w dniach od 17 do 31 maja dla trenerów pływackich.

Na kursy przyjęci zostaną jedynie bardziej zaawansowani pływacy. Ci, którzy w przyszłości będą mieli zamiar poświęcić się treningom pływackim będą mogli również zostać na kursie trenerskim.

Kurs prowadzić będzie profesor Kurt Wiesner z Wiednia. Koszty wyżywienia na kursie wynoszą tylko 2 złote dziennie, przytem słuchacze kursu otrzymują 50-procentowe zniżki kolejowe do Warszawy. Zapisy na kursy pływackie przyjmuje Komenda Ośrodka W. F. przy ul. Al. Kościuszki 67, tel. 117-60.

Tłoczyński przegrywa w półfinale.

W Cannes w półfinale turnieju tenisowego Tłoczyński pokonany został w półfinale przez mistrza Japonii Sato 3:6, 3:6. Finał wygrał Sato zwyciężając Regersa.

"POKUSA"

GRETA GARBO

Podróż z Łodzi do Budapesztu trwać będzie o 6 godzin krócej niż dotychczas

Od dłuższego czasu władze kolejowe czyniły energiczne starania, by udogodnić połączenie kolejowe z Budapesztem oraz z Jugosławią. Na międzynarodowej konferencji kolejowej nie udało się ustalić wytycznych dla tych połączeń kolejowych gdyż władze czeskie robiły pewne trudności natury technicznej, wychodząc z założenia, że musiałyby zbyt poważne reformy przeprowadzić w swoim rozkładzie jazdy. Postanowiono więc zająć się tą sprawą bezpośrednio po konferencji i drogą wewnętrznego porozumienia ustalić nowe połączenie kolejowe.

Jak się dowiadujemy, prace te i pertraktacje z tem związane zostały już ukończone. W wyniku tych pertraktacji uzyskujemy nowe, doskonałe połączenia z Budapesztem i Jugosławią, które będą włączone do nowego rozkładu jazdy i w ten sposób obowiązywać zaczną już

od 15 maja b.r.

W pierwszym rzędzie niezwykle uszczególniono komunikację z Budapesztem. Dotychczas połączenie Łodzi i Warszawy ze stolicą Węgier było fatalne. Przejazd przez Czechosłowację trwał 10 godzin, a nadto podróżni zmuszeni byli wyjechać całymi godzinami w Piotrowicach w Bohuminie i na stacji węzłowej czeskiej Leopoldov. Obecnie przejazd przez Czechosłowację trwać będzie tylko 4 godziny 25 minut, a tem samem przejazd z Warszawy czy Łodzi do Budapesztu, skrócony będzie o blisko 6 godzin. W ten sam sposób skrócona będzie podróż do Zagrzebia i Spalato w Jugosławii. (i).

U kobiet w ciąży i młodych matek, stosowanie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszki. Zadać w aptekach i drogerjach.

Dwoc grzechu wcielonego naszego...

Napisał dla „Republiki” Jerzy Zaniewski. 58)

Pojechali we troje. Paryż, jak zwykle o tej porze, był w deszczu. w błocie, we ngle. Pojem, ukryty w górach. Boncoin — wydał się Ostrodze jakimś pięknym, pełnym szalonego ruchu. wciaa au bilu, zgielku i hałasu...

Zatrzymali się w Quartier Latin, przy ul. Racine, w tym samym hotelu, którym kiedyś mieszkał Zaziemiec. Pani Grażyna wynajęła pokój w sąsiednim hotelu „Majory” przy ul. Monsieur Prince.

W tym czasie, gdy pani Grażyna zastawiała różne sprawy w urzędach polskich i instytucjach kulturalno - oświatowych, — Zaziemiec oprowadzał Ostrodę Paryżu i pokazywał mu wszelkie obłędności tego miasta. Nie było ono dla Ostrogi ani zbyt piękne, ani zbyt ciekawe. Podziwiał jedynie jego ogrom i ruch bulwarach, który go przyprawiał o gwałtowny zawrót głowy. Czuł także ustawicznie zmęczenie i co chwila prosił Zaziemca, aby gdzieś usiedli i odpoczęli.

Zaziemiec prowadził go także do swoich dawnych przyjaciół i znajomych, którym przeważnie nie zastawali w domu, którym Zaziemiec wyznaczał spotkania w Cafe „Excelsior” przy bulwarze Michel. Tam też wieczorami spotykali się z panią Grażyną oraz z liczną romadą jej przyjaciół i przyjaciół Zaziemca.

Byli to ludzie z najrozmaitszych sfer narodowości, zarówno biedni, jak i zamożni, artyści, dyplomaci, profesorowie,

studenci, robotnicy — ludzie na stanowiskach, jak i bez stanowisk...

Pani Grażyna mówiła o nich, że są „ciekawi”, „znakomici”, „zapoznani w swej wielkości”, że to są „ogromne talenty”, „niezłomne charaktery”, „dusze zablakane” i t. d.

Ostroga przyjmował zachwyty pani Grażyny z dużym zastrzeżeniem i miał dla jej przyjaciół inną całkiem nazwę, którą później, po kilku wieczorach zdolał wyrazić sformułować. Mimo wszystko zebrania przy stoliku w „Cafe Excelsior” były dość ciekawe ze względu na rozmowy, nieraz bardzo ożywione, które się do późna w noc przeciągały. Często bywało tak, że spory i namiętne dyskusje kończyły się dopiero poza kawiarnią, na Wielkich Bulwarach, dokąd co noc zdążali, aby przypatrzeć się, jak Paryż wygląda o tej porze. Ostroga czuł się obco, zarówno w tem hałaśliwym mieście, jak i w środowisku tych ludzi, z którymi codziennie stykał się w „Excelsiorze”. Żałował swego przyjazdu, a jeszcze bardziej tego, że musi być razem z panią Grażyną, która wydała mu się teraz kimś zupełnie obcym, a chwilami nawet nienawistnym. Szczególniej wtedy, gdy w Excelsiorze wygłaszała swoje poglądy...

Pani Grażyna mówiła ciągle o Polsce, a głównie o emigracji, o duchu swego narodu, który jest „wielkością”, „siłą niezłomną”, „ofiara twórczą”. Oczy jej paliły się ogniem entuzjazmu, gdy przekonywała francuzów o wyjątkowej drodze przeznaczeń „polskiej rasy”, gdy porównywała dzieje innych narodów, gdy

zestawiała czyny, wielkie zdarzenia, wielkie osobistości. W tem, co mówiła wszystko było wielkie, ponadludzkie, boskie, chrystusowe, mesjanistyczne, mistyczne... Niektórzy przyjmowali wzniosłość pani Grażyny obojętnie, lub z wyrozumieniem — inni pytali nieśmiało o rzeczy bardziej konkretne, jeszcze inni odważali się czasami zaprzeczyć jakimś jej poglądom...

Zaziemiec w takich chwilach skierowywał rozmowę na inne tory, bardziej ogólne, obchodzące wszystkich. Sam mówił wiele i jego poglądy budziły zawzięte spory i wywoływały zarówno okrzyki oburzenia i niechęci, jak i entuzjazmu.

Chodziło znów o pojęcie splecione, niejasne i ogromnie umowne. Był jeden wieczór, na krótko przed wyjazdem Ostrogi z Paryża, gdy i on zaznaczył swoją obecność w sposób bardzo mocny.

Owego wieczoru ktoś z zebranych mówił:

— A jednak to, co przychodzi, co nawet już jest w naszej epoce — ma swoje źródło na Wschodzie. Zachód przeżywa katastrofę, bankructwo, ostateczny upadek. Bo przecież niema wyjścia z tej „ślepej ulicy”, w której jesteśmy my: francuzi, włosi, niemcy, anglicy i wszystkie narody Zachodu. Uwięźła nas, zarówno władza, bogactwo, jak i kultura — wspaniała, wielka nasza kultura...

Powstało zamieszanie. Kilka osób jednocześnie rzuciło szybkie, niecierpliwe zapytania:

— O jakiej kulturze mówisz? Co przez to rozumiesz? Czy chodzi tylko o jednostkę? Czy o społeczeństwo? Czy o całą ludzkość? I wogóle dlaczego bankructwo? Dlaczego? Co? Czemu?

— Bankructwo, bo dalej już iść nie można — kontynuował mówca. Stoimur! Gruby mur, przez który się nie przepchamy. Mamy już wszystko, a wlaśnie jest tak, że nie mamy niczego...! Bo już koniec! I to jest tragiczne! Tragiczne...

Zaziemiec oponował:

— Tu chodzi przede wszystkim o człowieka — mówił. O jednostkę. Pozwólcie mi zapytać: co jest celem każdego z nas? Gdzie jest nasz kres? To jest jedynie ważne i tutaj jest sedno wszystkiego. Nie kultura! Nie Zachód!..

Ale Zaziemiec nie mógł mówić dalej, gdyż naraz kilka osób wykladało swe poglądy i domagało się odpowiedzi na postawione przez siebie zapytania.

Jeden z artystów, znakomity podobno rzeźbiarz, mówił głosem łagodnym:

— Ja też uważam, że jesteśmy na bezdrożach! Ale to jest sprawa naszej gibracji kultury. Jest to raczej kwestja naszego stosunku do wszystkich wartości, jakie dotąd kulturowaliśmy. To znaczy: — zgadzam się z Zaziemcem, że chodzi o jednostkę, o człowieka. I to człowiek odszedł od kultury. Zapodzieliliśmy dzieś, panowie, tę linię, prostą, tę formę, która wyrażała nasz stosunek do Boga! A tak! I o to właśnie chodzi!..

— Czyli konkretnie o co? — pytano.

Ale teraz znów ktoś inny mówił z ogromnym zapalem:

— To są zupełnie różne pojęcia. Zarówno zapytania Zaziemca, jak i bankructwo Zachodu, jak i forma i linja prosta i Bóg! Jest tylko jeden cel, panowie, jeden: — wyzwolenie! Czy nie jest to jasne? Wyzwolenie!... Wtedy pozostawiamy za sobą i dobro i zło i kulturę i społeczeństwo! Chodzi o wewnętrzną doskońłość! To jest najwyższem szczęściem.

Porwały się protesty, oburzenia, zachwyty, — wszelkie „za” i „przeciw”. Na sali było dosyć gwarowo... Tuż o kilka stolików dalej tańczono najmodniejszego tanga. Orkiestra i śpiew saksofonisty, który wyl przez tubę — guszyły słowa mówiących. Kelnerzy pochylali się co chwila nad stołem i nalewali wina, vermouth'y, koniaki.

Ostroga, siedząc obok Zaziemca, przy słuchał się uważnie dyskusji.

Ten, który mówił o bankructwie Zachodu znów zabrał głos:

(Daisy ciąg jutro).

KWIECIEŃ

2

CZWARTEK

Dziś Franciszka
Jutro Ryszarda

Wschód słońca	5.10
Zachód słońca	6.09
Wschód księżycy	6.19
Zachód księżycy	5.31
Długość dnia	13.00
Przebieg dnia	4.55

Wielkanoc w urzędach.

W sądzie, wojsku, magistracie i kasie chorych.

W piątek, dnia 3 kwietnia r.b., jako w Wielki Piątek, biura i urzędy magistratu czynne będą do godziny 13-ej w południe, zaś Główna Kasa Miejska czynna będzie do godziny 12-ej.

W sobotę, dnia 4 kwietnia r.b., biura i urzędy Magistratu czynne będą do godziny 12-ej w południe, Główna Kasa Miejska — do godziny 11-ej przed południem.

Normalne urządowanie rozpocznie się po świętach, we wtorek, dnia 7 kwietnia o godzinie 8-ej rano.

Jak się dowiadujemy, urządowanie w sądach kończy się w dniu dzisiejszym, w czwartek, przed świętami.

W piątek i sobotę więc kancelarie sądowe nie będą czynne dla interesantów, aż dopiero we wtorek, 7 kwietnia r. b.

W związku ze świętami Wielkiej Nocy urządowanie w D.O.K., kończy się w Wielki Piątek o godz. 13-ej, zaś w Wielką Sobotę, ostatecznie, o godz. 12-ej w poł.

Urzednicy cywilni, zatrudnieni przy D.O.K., otrzymują od dnia wczorajszego kilkudniowe urlopy świąteczne, w dwu turnusach: jedna grupa przed świętami, druga zaś — po świętach.

Urządowanie w łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej, mimo nadchodzących świąt, odbywać się będzie, jak się dowiadujemy, normalnie jak każdego innego tygodnia, tj. w Wielki Piątek do godz. 3-ej po poł., zaś w Wielką Sobotę, jak zwyczajnie w soboty, do godz. 1-ej po poł.

Urządowanie w Kasie Chorych w okresie przedświątecznym odbywać się będzie: w Wielki Piątek do 3-ej po poł., w Wielką Sobotę zaś — do 12-ej w południe.

Podczas świąt czynne będą tylko dyżury przy poliklinikach. (f).

Komunikacja autobusowa

Bilety podróżowały o 5 groszy.

Jak już donosiliśmy przed kilku dniami ministerstwo robót publicznych wprowadziło podatek drogowy od samochodów. Wprowadzenie podatku tego silną faktą musiało wpłynąć, w komunikacji autobusowej, na podwyższenie biletów przejazdu.

Podroże nie do zasadniczo nie jest duże, a już zupełnie nieznaczną jest na linii Ruda-Pabjancka—Łódź, gdzie, mimo, iż podatek drogowy wynosi przeciętnie około 7 groszy od biletu, cena za przejazd została podniesiona jedynie o 5 groszy i to, nie na wszystkich odcinkach.

Należy zaznaczyć, że przejazd autobusami na linii Ruda-Pabjanicka—Łódź, niezależnie od minimalnej zwykłej cen biletów, jest w dalszym ciągu tańszy niż tramwajami i linją ta, eksploatowaną przez towarzystwo komunikacji autobusowej „Ursoruch” jest w dalszym ciągu najtańszą i jednocześnie najwygodniejszą lokomocją w województwie łódzkim.

Przerwy w ruchu

Dziś w nocy dyżurów następujące artykuły: Sz. Jankielowicza (Stary Rynek 9), L. Stekla (Limanowskiego 37) B. Gluchowski (Narutowicza 4), St. Hamburga i S. ki (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

Kto zabił prof. Hućkę?

Aresztowani uczniowie zostali wypuszczeni na wolność.

Morderstwa dokonali jacyś nie wykryci bandyci.

Sledztwo w sprawie zabójstwa profesora szkoły handlowej w Bełchatowie, dr. Tomasza Hućki trwa w dalszym ciągu. Wczoraj zostały ogłoszone wyniki sekcji zwłok, dokonanej w prosektorjum. Sekcja ustaliła jedynie, iż śmierć nastąpiła wskutek uderzenia, zadanego tępym narzędziem.

Osadzeni w areszcie czterej uczniowie szkoły handlowej podejrzani o zabójstwo od pierwszej chwili nie przyznawali się do winy i, twierdzili, że

wprawdzie mieli zatargi z prof. Hućką, lecz

nie myśleli nawet nigdy o zamachu na jego życie.

Uczniowie ci powoływali się na szereg osób, w towarzystwie których spędzili niedzielny wieczór, kiedy to została popełniona zbrodnia. Policja sprawdziła ich zeznania i w rezultacie wczoraj wypuściła na wolność wszystkich aresztowanych.

Władze w dalszym ciągu badają sto-

sunki w szkole handlowej, chcąc stwierdzić, czy inni uczniowie nie brali udziału w zabójstwie.

Jak stwierdzono, prof. dr. Hućko cieszył się naogół w szkole dużą sympatią, choć był dość surowy względem uczniów, którzy się źle uczyli.

Prof. Hućko ukończył w Krakowie wydział filozoficzny i odgrywał dużą rolę w życiu społecznym w Bełchatowie. Przebywał on w tym miasteczku już od kilku lat, mieszkając u niejakiej Anszpergerowej.

Początkowo, w pierwszym stadium sledztwa, Anszpergerowa również była podejrzana o udział w zbrodni. Zdołała ona jednak wykazać swoje alibi, wobec czego

została wypuszczona na wolność.

Władze przypuszczają obecnie, że najprawdopodobniej prof. Hućko padł ofiarą jakichś opryszków, którzy mieli go zamierzać obrabować.

Prof. Hućko nie był wprawdzie uważany za zamożnego człowieka i nie nosił nigdy przy sobie większych sum, lecz mimo to

hipoteza zbrodni rabunkowej ma pewne podstawy.

Władze w ciągu dnia wczorajszego dokonały obław w bełchatowskich spelunkach złodziejskich, jak również i w innych podejrzanych lokalach na terenie całego województwa.

Obławy te nie dały jednak konkretnych wyników.

Zabójstwo prof. Hućki w dalszym ciągu jest więc cieniem mgłą tajemniczości. (d)

OSOBISTE.

Dr. Michał Szytygół, aplikant adwokacki, został zamianowany asystentem Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi, gdzie obejmuje kierownictwo ćwiczeń seminaryjnych z prawa handlowego.

ZYDOWSKIE TOW. KRAJOZNAWCZE

organizuje w miesiącu kwietniu następujące wyieczki: w dn. 5—6 kwietnia — do Warszawy (opłata zł. 27); w dn. 5—7 kwietnia do Krakowa i Wieliczki; w dn. 5—12 kwietnia do Krakowa, Wieliczki i Zakopanego; w dn. 7—11 kwietnia na Pomorz, do Gdańska i Gdyni; w dn. 7—10 kwietnia na Górny Śląsk i do Dąbrowy Górniczej.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje sekretariat Z.T.K. (Piotrkowska Nr 56) w poniedziałki, środy i piątki od godz. 8 do 10 wiecz.

Wino to humor i zdrowie.

Od niepamiętnych czasów wino jedynie uważane było za boski trunek pogody i wesela.

Pr. wdziewę węgierskie wina dostarczamy po propagandowych cenach od Zł. 3.50 za butelkę o pojemności 0,70 ltr.

BRACI IGNATOWICZ

Piotrkowska 96. Tel. 208-33 i 208-53

P. S. Przy odbiorze 12 but. udzielamy dalsze 10% rabatu i przy zwrocie butelek próżnych zwracamy 20 gr. za sztukę.

Przerwy w ruchu kolejowym i uszkodzenie telefonów międzymiastowych w Łodzi.

Kilkudniowa wichura, połączona z opadami śnieżnymi, wywołała pewne przerwy w międzymiastowej komunikacji telefonicznej.

W pierwszym rzędzie ucierpiała Łódź. Telefony międzymiastowe działały wprawdzie bez przerwy, ale rozmowy odbywały się przeważnie tylko na pojedynczych przewodnikach, wskutek uszkodzenia drugich linii i na rozmowy trzeba było dość długo czekać.

W komunikacji kolejowej w okręgu łódzkim zanotowano również opóźnienia. Władze kolejowe wysłały kilka partyj robotników, celem oczyszczenia toru.

Wczoraj robotnicy ci oczyścili już wszystkie linie, to też obecnie pociągi nie będą już natrafiały na żadne przeszkody.

Ze względu na to, iż przeprowadnie meteorologiczne nie wykluczają w dniach najbliższych nowych, silnych opadów śnieżnych władze kolejowe utrzymują w pogotowiu robotników, oczyszczających stale tory kolejowe.

W ostatnich dniach zanotowano również poważniejsze przerwy w komunikacji autobusowej na terenie województwa łódzkiego, wskutek śnieżycy. Obecnie komunikacja autobusowa odbywa się już normalnie. (d)

Nasze żarty prima-aprilisowe.

Chaplin nie przyjechał. — Magistrat nie przyznał nagrody literackiej Kaden Bandrowskiemu. — Ł.K.S. nie połączył się z Ł.T.S.G.

Strawopodobne, ale... nieprawdziwe.

Tradycyjnym zwyczajem 1 kwietnia przechodzi pod znakiem żartów i „kawałów”. Gdy figiel się uda, gdy wprowadzony w błąd uwierzy w prawdziwość „kawału” jest to największą satysfakcją i przeświadczeniem, że tradycja „prima aprilisowej” stało się zadość.

I my, zgodnie z tradycją podaliśmy w numerze wczorajszym szereg wiadomości prima-aprilisowych, które były żywo komentowane przez czytelników. Szczególnie wiadomość o przejeździe Charlie Chaplina przez Łódź zelektryzowała tłumy wielbicieli talentu wielkiego komika. Chaplin odbywa obecnie podróż po Europie, nic dziwnego więc, że uwierzyli wszyscy, iż przybywa z kolei do Warszawy.

Na dworcu kaliskim o godzinie 1.30 zebrała się liczna grupa ludzi, oczekujących genialnego artysty. Przy kasie biletowej panował znaczny ruch — sprzedano wielką ilość biletów peronowych. Dopiero gdy pociąg przyszedł zrozumieli wszyscy, że

był to kawał prima-aprilisowy.

W ruchu było przeliczenie. Drugi „kawał” dotyczył wiadomo-

ści o przyznaniu nagrody literackiej m. Łodzi znanemu pisarzowi Juljuszowi Kaden - Bandrowskiemu. Wiadomość ta wywołała bardzo poważną dyskusję. Omawiano tę sprawę obszernie i podziwiano

bezstronność magistratu,

który, mimo mocnych artykułów Kaden-Bandrowskiego, skierowanych przeciwko zarządowi miasta za skasowanie nagrody literackiej, temu właśnie pisarzowi przyznał swą nagrodę.

Na „kawał” dało się wziąć nawet jedno z pism warszawskich, które w swym popołudniowym wydaniu

przedrukowało wiadomość „Republiki”

Trzecim wreszcie figiem prima-aprilisowym była klisza na trzeciej kolumnie naszego pisma. Zdjęcie to ilustrowało wspaniałą wynalazek inżyniera angielskiego Immonda, który przy pomocy reflektora, skierowanego na księżyc, zamierzał

oświetlić ziemię w godzinach wieczornych,

bez pomocy sztucznych światel. Wielu naszych czytelników telefonowało do re-

dakcji w godzinach wieczorowych, komunikując, iż siedzą w ciemnych mieszkaniach i oczekują zapalenia się olbrzymiego reflektora.

★

Nie brak też było kawałów w naszym dodatku sportowym. Wielką sensacją wśród naszych czytelników wywołała wiadomość o mającej nastąpić fuzji między ŁKS-em i ŁTSG.

Zwolennicy czerwonych nie posiadali się ze szczęścia, no bo jakże się nie cieszyć, skoro wszyscy najlepsi piłkarze ŁTSG mieli już w najbliższą niedzielę wystąpić w barwach ŁKS-u. Przykro nam bardzo, że się zwolennicy czerwonych rozczarują, musimy im jednak dziś z obowiązku donieść, że wiadomość ta była

zwykłym kawałem prima aprilisowym.

Pocieszyć za to możemy zwolenników boksera Garncearkę z drużyny IKP: Garncearek dał się uprosić przez swój klub i postanowił zrezygnować z wyjazdu na tournée po Ameryce, jak i z zamiaru przeniesienia się do obozu zawodowców.

TEATR MUZYKA SZUKA

TEATR MIEJSKI

Dziś, w czwartek i do soboty włącznie spektakle zawieszono. W niedzielę o godz. 8.30 wieczorem lekka, pikantna komedia Savoir'a „Katarzyna“.

Dodatkowe trzy występy Marii Modzelewskiej i Stefana Jaracza w „Artystach“.

Z powodu rekordowego sukcesu, jaki odniosły występy Stefana Jaracza i Marii Modzelewskiej w „Artystach“, kierownictwo Teatru uprosiło znakomitą parę artystów jeszcze na trzy wieczory. Jaracz i Modzelewska wystąpią w „Artystach“ jeszcze w poniedziałek, wtorek i w środę wieczorem.

W próbach pod reżyserją Konstantego Tarkowskiego sensacyjna sztuka Vicki Bauma „Ludzie w hotelu“.

TEATR KAMERALNY

Do soboty włącznie Teatr nieczynny. W niedzielę i poniedziałek wieczorem wesoła, ultra-współczesna komedia Hirschilda „Kort, sport i miłość“.

W próbach pod reżyserją K. Szuberta wesoła komedia popularnego artysty warszawskiego Marjusza Maszyńskiego „Koniec i początek“. Wkrótce niecierpliwie oczekiwana Szopka „Polityczna 1931 r.“, pełna aktualnego humoru, politycznego dowcipu pióra: Hemara, Lechonia i Tuwima. — Bilety w kasie zamawiań Teatru Miejskiego

TEATR POPULARNY

Do soboty włącznie przedstawienia zawieszono.

Na święta dana będzie premiera atrakcyjnej, kolorowej, urozmaiconej efektami choreograficznymi operetki mistrza Lehara „Piękna Holenderka“ z Jurdzińskiego w roli tytułowej oraz Szmaragdowa Zonierzem, Urbaniskim i Jeske w rolach ważniejszych. Reżyseruje R. Urbaniski.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

W niedzielę i w poniedziałek o godz. 4-ej min. 15 po poł i o 8.15 wieczorem wystawiony będzie dramat w 5-ciu aktach według słynnej powieści Lwa Tołstojego p. t. „Zmarłych wstanie“ z udziałem znanego mieszanego chóru rosyjskiego pod kier. prof. G. Orłowa, który odpiewa szereg pieśni rosyjskich ściśle zastosowanych do sztuki. Reżyserja spoczywa w rękach dyr. J. Piłarskiego.

Bilety w cenie od 50 groszy do zł 2.50 należy wykupić w kasie teatru od godziny 5-ej do 7-ej wieczorem codziennie.

Z WYSTAWY OBRAZÓW A. BEHRMANA

W związku z wystawą znanego artysty malarza Ad. Behrmana, mieszczącą się przy ulicy Moniuszki Nr 2, przypominamy iż potrwa ona tylko jeszcze do 9-go b.m.

Wystawa otwarta od godz. 10-ej rano do 10-ej wieczorem. Wstęp 50 gr. dla dorosłych, 20 gr. dla młodzieży.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA“

CZWARTEK, dnia 2 kwietnia 1931 roku. Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wioły Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska Nr. 160. 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—14.00 Przerwa. 14.00—14.20 „O technice prasowania“ — wygl. Maria Stefkowa (tr. z W-wy). 14.20—14.40 Przerwa. 14.40—15.00 Odczyt dla maturzystów p. t. „Piotr Skarga“ — wygl. prof. Konrad Górki (tr. z W-wy). 15.00—15.20 Odczyt dla maturozistów p. t. „Wielka Rewolucja Francuska“ — wygl. prof. J. Iwaszkiewicz (tr. z W-wy). 15.20—15.35 Przerwa. 15.35—15.50 Komunikat Ligi Obrony Powietrznej i Przemysłowej z Warszawy. 15.50—16.10 „S. O. S.“ — S. O. S. Odczyt sportowy — wygl. red. W. Janusz Dąbrowski (tr. z Warszawy). 16.10—16.15 Komunikat dla żegluga i rybaków (tr. z Warszawy). 16.15—17.15 Muzyka z płyt gramof. z Warszawy. 17.15—17.40 „Wielki tydzień w obrzędach i obyczajach“ — wygl. dr. Kazimiera Zawistowicz (tr. z Warszawy). 17.45—19.45 Transmisja ze stacji prowincjonalnej. 18.45—19.10 Rozmaitości. 19.10—19.25 Komunikat Izby przemysłowo - Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny. 19.25—19.40 Płyty gramofonowe. 19.40—20.00 Przeniesienie dziennik radiowy z Warszawy. 20.00—20.15 Feljton p. t. „Kain i Abel“ — wygl. p. Zdzisław Debicki. (tr. z W-wy). 20.15 Muzyka religijna z Filharmonji Warszawskiej. Komunikaty: P. A. T., meteorologiczny, policyjny, sportowy.

PIĄTEK, dnia 3 kwietnia 1931 r.

11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wioły Mariackiej w Krakowie. Odczytanie programu dziennego. 12.10—15.50 Przerwa. 15.50 Lekcja języka francuskiego z Warszawy. 16.10—17.15 Przerwa. 17.15—17.40 Odczyt z Włosa. „Kult św. Kazimierza“ — wygl. dr. W. Mariackiewicz. 17.40—19.10 Transmisja z Poznania. Haydn: Siedm słów Zbawiciela. 19.10—19.30 Rozmaitości. 19.30—19.40 Odczytanie programu na dzień następnny i komunikaty 19.40—19.55 Przeniesienie dziennik radiowy z Warszawy. 20.00—20.15 „U stóp Golgoty“ — wygl. p. Zygmunt Kisielewski (tr. z W-wy). 20.15—21.15 Muzyka religijna z Warszawy. Wykonnawcy: Chór mieszaniny „Lutni Warszawskiej“ pod dyr. Piotra Maszyńskiego, Kazimierz Czokorowski (baryton) i Ludwik Urstein (akomp). 21.15—22.00 Słuchowisko „Judasz“ — Kazimiera Tetmajera (tr. z Warszawy). Po słuchowisku komunikaty: PAT meteorologiczny, policyjny i sportowy.

Najwięcej wygra ten, kto kupi kapelusznika M. Kapelusznika Łódź, ul. 11-go Listopada 8. UWAGA: Ceny od 15 marca do 30 kw etnia niższe o 30%.

Pełna tabela wygranych 20-go dnia ciągnięcia 5 klasy loterii państwowej.

PRZED PRZERWA

Główniejsze wygrane.

Table of lottery results for the main prizes, including amounts like 15,000 zł and 5,000 zł, and winning numbers.

STAWKI:

Table of lottery stakes (stawki) for various prize amounts.

Table of lottery results for smaller prize amounts, including 20,000 zł and 15,000 zł.

Po przerwie.

Table of lottery results for smaller prize amounts after the break.

STAWKI:

Table of lottery stakes (stawki) for various prize amounts after the break.

Large table of lottery results for various prize amounts, including 125063, 974, 625, etc.

Casino. Serce na ulicy.

Okres świąt jest dla teatrów i kin okresem wzmoczonej pracy i terenem najzażradszej rywalizacji w dziedzinie repertuarowej. Kino „Casino“ wybrało na święta perłę polskiej produkcji filmowej — „Serce na ulicy“; film, w którym gra artystów reżyserja i technika zdjęć stoją na tak wysokim poziomie, że obraz ten nie tylko przewyższa o całe nębo wszystko to cośmy oglądali z filmów polskich, lecz przewyższa znacznie najlepsze nawet dźwiękowce produkcji zagranicznej.

UROCYSTE POŻEGNANIE

przeniesionego na emeryturę naczelnika wydziału izby skarbowej Bronisława Mazurowskiego. Po 39-letniej pracy w skarbowości, w tem po 13-letnich latach odrodzonej Ojczyzny, zostaj przedstawiony na emeryturę naczelnik wydziału III izby skarbowej pan Bronisław Mazurowski. Należał on do tych, którzy w pierwszych chwilach ukonstytuowania się Państwa Polskiego organizowali władze skarbowe na terenie miasta Łodzi. Znajomość miejscowych warunków, dugoletnie doświadczenie fachowe wysunęły go na poważne i odpowiedzialne stanowisko, które zajmował od czasu powstania izby skarbowej w Łodzi. Sumiennie i uczciwie pracą zdołał sobie zaufanie i uznanie nie tylko wśród urzędników skarbowych, ale i u ogółu społeczeństwa łódzkiego. Naczelnik Mazurowski wszystkie wolne od pracy zawodowej chwile poświęcał bardzo umiarkowanej pracy społecznej. Jako sprężysty i energiczny działacz społeczny dał się poznać szerokiemu ogółowi wszystkich urzędników państwowych i społeczeństwu, jedynając sobie serca tych, którzy z nim pracowali.

Wizyta u cadyka-cudotwórcy.

„Mała Palestyna” w Europie.-Rytualna kąpiel kobiet.-Niekoronowany król Mukaczewa.-Wojna dwóch cadyków.-Legendy „wujka Weissa”.

Jak cadyk z Mukaczewa wyleczył króla W.-Brytanji, Jerzego V.

Mała stacyjka węzłowa Bątowno na Rusi Podkarpaciej, w Czechosłowacji. O godzinie 11 w nocy wyrusza stąd po ciąg do stolicy żydów podkarpaciej do jedynego miasteczka w Europie, które w zupełności zasługuje na miano — „małej Palestyny”. Jest to Mukaczewo, obecnie zwane Munkaczem. Miasto rabinów-cudotwórców, miasto wielkich cadyków. Miasto, w którym żydzi stanowią dosłownie 95 procent ludności, a którego życie niepodobne jest zupełnie do życia jakiegokolwiek miasta w Europie.

Gdy pociąg w nocy przybywa na miejsce, podróżny ze zdumieniem widzi sunące po ciemnych ulicach fantastyczne cienie, nieforemne, kobiece sylwetki, z tajemniczymi zawiniątkami w rękach. Jakgdyby odbywał się jakiś pochód, jakiś misterjum. To kobiety żydowskie, które śpieszą w ciemną noc do łaźni rytualnej, okryte w długie, białe prześcieradła kąpielowe.

To pierwsze wrażenie przyjeźdźnego. Noc w noc odbywa się to samo. Nie w noc falangi kobiet śpieszą, by zanurzyć swe ciała w poświęconej wodzie. Trwa to przez kilka godzin. A nad ranem, o godzinie 4-ej, zmienia się całkowicie obraz. Kobiety znikają. Natomiast we wszystkich domach otwierają się okna i drzwi. Zewsząd ukazują się mężczyźni z krzesłami i taboretkami w reku. Wszyscy śpieszą do synagogi. W 28 domach modlitwy Mukaczewa, nabożeństwa rozpoczynają się o godzinie 5—6 rano. A gdy o 7 rozchodzi się wieść, że wielki rabin udał się do synagogi, w całym mieście nie spotka się już ani jednego żyda na ulicy, nie zostanie się żadnego żyda w mieszkaniu.

Gdyż rabin z Mukaczewa, wielki cadyk-cudotwórca cieszy się sławą nawet daleko poza granicami miasta. U wejścia do każdej synagogi wraz ze starami tomami talmudu nabyć można krótką biografję neograniczonego władcy tej okolicy. Rabin mieszka za nieprzeniknionymi murami, otoczony olbrzymim tłumem wiernej straży — ale wystarczy, by wymówił jedno słowo, aby powtarzane ono było przez każdego mieszkańca miasta. Każde jego życzenie — to nakaz dla jego poddanych, to święty obowiązek, który musi być wykonany.

Gdy musi on odbyć jakąś podróż — do usług jego zawsze stoi wspaniała szalunka kolejowa, która jadą ministrowie czechosłowaccy. Jego listy i prace przechowywane są w wielkich, pancernych kasach, a biblioteka jego stanowi zbiór najcenniejszych ksiąg, przysyłanych mu ze wszystkich krajów świata. Gdy do miasta przybywa obcy żyd, musi on odwiedzić rabina, by złożyć mu wyraz swego hołdu. A gdy odbywają się wybory — całą ludność miasta i dalekich okolic czeka, co powie wielki cadyk i na kogo rozkaże głosować.

W dni świąteczne cadyk z Mukaczewa przyjmuje biednych, najbiedniejszych z całego miasta. Spożywa wraz z nimi obiad. To zdarzenie jest wielką uroczystością w miasteczku. Gdyż chwila, w której wielki cadyk gości u siebie najbiedniejszych, uważana jest za chwilę, kiedy dzieją się cuda na świecie.

Kto nie jest biedakiem, albo brzochnym chasydem — ten nie dostanie się przed oblicze wielkiego rabina pod żadnym pozorem. Przed kilku miesiącami do Munkacza przybył korespondent wielkiego dziennika angielskiego. Dzień nikarz przyjechał specjalnie z Londynu, celem zrobienia wywiadu z cadykiem-cudotwórcą. I mimo wszelkich próśb, musiał wyjechać z niczem. Nie dopuszczono go dalej, jak do sekretarza wielkiego rabina, który grzeecznie, lecz stanowczo zapowiedział, że dziennika z przyjetem nie będzie. Sam udzielił wszelkich informacji, które mogą zainteresować prasę.

Okazuje się, że rabin nie pali wogóle tytoniu. Nie pisze nigdy innym pió-

rem, jak tylko zwykłym, gieslem. Nie rozmawia po czesku, ani po niemiecku. Gdy zmuszony jest komunikować się z władzą państwową, posługuje się tłumaczeniem. Nie dlatego, by nie umiał. Zna doskonale oba te języki. Ale nie chce nimi mówić i po za hebrajskim i żargonem nie używa żadnego innego w potocznej mowie. Nigdy nie pozwala się fotografować. Raz w życiu tylko, ulegając natarczywym próśbom swych amerykańskich zwolenników pozwolił się sfotografować. Jedna odbitka wysłana została do Ameryki, jedną zachował jego sekretarz, a kłosa musiała być natychmiast zniszczona.

Wieczorami, gdy żydzi mukaczewscy odpoczywają przy szklance piwa, rozmowa zawsze wkracza na temat wielkiej wojny dwóch rabinów-cudotwórców. Wojna ta miała miejsce na terenie Mukaczewa. Mimo, że upłynęło od tego czasu wiele lat, niema mieszkańca, któryby o niej nie wspominał i nie opowiadał jej natychmiast każdemu przybyśszowi.

Do Mukaczewa przyjechał w swoim czasie wielki rabin-cudotwórca z Bełżca, wielki rabin-asceta. I wbrew prawom, panującym w miasteczku, nie chciał uznać władzy cadyka z Mukaczewa. Wynikła wojna na śmierć i życie. Ministrowie obu cadyków przysyłałi do siebie dyplomatyczne noty. W synagogach i na placach wygłaszano wielkie mowy. Cała ludność rozbiła się na dwa obozy, wzajemnie się zwalczające. Trwało to bardzo długo. Aż wreszcie cadyk z Mukaczewa zwyciężył. Rabin-asceta postanowił zgodzić się na wyjazd z miasteczka. Uroczystości, jakie nastąpiły po zwycięstwie niekoronowanego władcy „małej Palestyny” wspominać są po dzień dzisiejszy przez wszystkich.

Sława rabina rozniosła się daleko po granicami kraju. I w ubiegłym roku, gdy król angielski Jerzy V znajdował się na łożu śmierci, londyńscy żydzi przysłałi depeszę z prośbą o modły za

zdrowie króla. Uczony sekretarz przetłumaczył list na język hebrajski. A wówczas wielki cadyk zamknął się w swej domowej kaplicy na dwadzieścia cztery godziny. Przez cały ten czas nie wyszedł ani razu. Nie przyjmował po karmów. Modlił się bez przerwy. A gdy wyszedł z kapliczki — tego samego dnia zanotowano polepszenie w zdrowiu króla. I Jerzy V wyzdrowiał.

Ze wszystkich stron jada do cudotwórcy żydzi. Kancelarja jego przypomina wielkie biuro handlowe londyńskiego City. Sekretarze, Kartoteki. Maszyny do pisanja z hebrajskim alfabetem.

Czem się trudni ludność Mukaczewa? Handlem, jak zreszta wszędzie. Ale za to okolice Mukaczewa stanowią jedyną polać ziemi, gdzie żydzi zajmują się rolnictwem. I, jak stwierdza statystyki, żydzi-rolnicy umiają lepiej jeszcze uprawiać rolę, aniżeli chłopi rusińscy i rosyjscy, mieszkający na Podkarpaciu.

Gdy przyjeźdźnego dostatecznie uświadomili wszyscy o osobie wielkiego cadyka, z kolei każą mu koniecznie poznać „wujka” Weissa.

Któż to jest, ten wujek Weiss? Osobistość niemniej popularna aniżeli sam wielki rabin. Jest to biedny człowiek, który ciężko pracuje cały dzień, tłucząc kamienie na szosach. Ale zarazem jest on jakgdyby wieszczem ludowym, wielkim hajazerem, który każdego wieczora chodzi po mieście i okolicy, opowiadając stare legendy żydowskie i miejscowe, przechodzące z ojca na syna i z dziada na wnuka.

Przed wojną w lasach pod Mukaczewem osiadła groźna banda rozbojników. Nikt nie mógł bezpiecznie przejechać drogą. Grabiono kupców i poczty. Żandarmerja węgierska szukała bandę przez szereg tygodni — bezskutecznie. Wreszcie natrafiono na ślad herszta. Tropiony bandyta uciekł do Mukaczewa i w nocy zapukał do okien izdebki wujka Weissa, stojącej na krań-

cu miasta. Wujek Weiss ulitował się nad nim. Nie wydał go żandarmom. I bandyta przysięgł, że zbawca jego może bezkarnie wędrować po całym lesie, i po drodze. Na innych — kupców i listonoszy, banda napadała jak dawniej.

I wówczas władze węgierskie miały wujka Weissa listonoszem państwowym. Przeszło rok woził on pocztę z miasta i do miasta. Nie zginęła w tym czasie ani jedna paczka, ani jeden list. Opowiadano sobie, że za każdym razem bandyta zatrzymywał wujka Weissa i częstował go papierosami. Ale szczęście to nie trwało zbyt długo. Bandyta został schwytany, i wuj Weiss znów powrócił do rozbijania kamieni na szosach i do opowiadania cudownych baśni i legend przeszłości.

Wielki cadyk-cudotwórca i wujek Weiss — oto dwie postacie odcinające się jaskrawo na tle tego niezwyczajnie ciekawego miasta. Gdy w uroczyste święta tłumy pielgrzymów przybywają do Mukaczewa, by odwiedzić cadyka i być na nabożeństwie, wujek Weiss modli się w pierwszym szeregu. Nikt nie usuwa go w tył, choć w stosunku do innych stopień bogactwa i uczoneści ściśle jest przestrzegany.

A o godzinie 4-ej po południu cała ludność miasta udaje się na most, przerucony przez rzeczkę Latorczę. Wielkie, futrzane czapy, jedwabne chałaty, białe pończochy tworzą niezwykle barwny widok. Tam rozpoczynają się specjalne modły, podczas których wszyscy wvtrzasają do rzeki, z kleszeni skrawki papierów i okrucy bulek i chleba. Z jednej strony, otoczony gęstą ciżbą swej straży, gotowej zabić każdego, kto ośmieliłby się cośkolwiek podjąć przeciwko ich władcy, stoi i modli się żarliwie wielki rabin z Mukaczewa — niekoronowany król „małej Palestyny”. A z drugiej, w tłumie najbardziej szanowanych i bogatych obywateli, stoi wujek Weiss, biedny robotnik drogowy wielki piewca legend Mukaczewa.

B. B.

Inteligencja musi się zorganizować.

Wszystkie odrębne organizacje pracowników umysłowych mają się połączyć.

Wstępne narady rozpoczną się po świętach.

Jak się dowiadujemy w ślad za akcją polonizacji związków zawodowych robotników, zatrudnionych we wszystkich gałęziach przemysłu, w dniach najbliższych rozpoczynają się wstępne prace nad scaleniem związków zawodowych pracowników umysłowych.

Inicjatywę w tym kierunku podjęli postulowie z klubu B. B. przedstawiciele organizacji pracowników umysłowych, biuralistów, nauczycieli i t. d. W przyszłym tygodniu przybywają do Łodzi przedstawiciele centralnych organizacji pracowników umysłowych w Warszawie, którzy nawiążą pertraktacje z miejscowymi organizacjami pracowników umysłowych. Równocześnie podobne pertraktacje przeprowadzone będą na terenie Krakowa, Lwowa, Wilna, Poznania i t. d.

Jak wiadomo, dotychczas związki pracowników umysłowych miały tylko luźny kontakt ze sobą. Istniała mianowicie centrala organizacyjna związków pracowniczych, z których każdy stano-

wił samodzielną jednostkę, kierując się własnymi regulaminami, własnym przepisami i statutami. Centralna organizacja miała jedynie znaczenie reprezentacyjne i nie obejmowała zreszta szeregu związków.

Ruch zawodowy wśród pracowników umysłowych był wogóle rozproszkowany. Każda kategoria pracowników, nie licząc się z faktem istnienia organizacji ogólnych, tworzyła własne związki. W ten sposób powstawały związki bankowców, pracowników miejskich, państwowych, związki pracowników handlowych i biurowych, pracowników biurowych fabrycznych i t. d. i t. d. Ponieważ większość tych związków opierała się nadto o różnego rodzaju stronnictwa polityczne, rozbitcie było tem większe.

Obecna inicjatywa idzie w kierunku skonsolidowania całego ruchu zawodowego pracowników umysłowych w jednolitych związkach, stojących na gruncie apolitycznym i bezpartyjnym. Nie

jest rzeczą wykluczona, że w łonie takich związków mogą powstać rozmaite sekcje, w zależności od charakteru pracy członków, ale naogół będzie to organizacja jednolita, posiadająca wspólny zarząd, wspólny statut i regulamin i stojąca na gruncie obrony interesów całej klasy pracowników umysłowych.

Istnieje projekt, aby związki pracowników umysłowych połączyły się z „Polskim Zespołem Pracy”. Projekt ten jednakże nie cieszy się popularnością wśród ogółu pracowników umysłowych. Wychodzą oni bowiem z założenia, że we wspólnej organizacji, wraz z robotnikami fizycznymi, których jest większość, będą oni zmajoryzowani, zaś robotnicy nie mogą być rzecznikami interesów pracowników umysłowych. Najprawdopodobniej więc scalenie związków pracowniczych nastąpi w ten sposób, iż tworzyć one będą wielką organizację pracowniczą, niezależną.

Pertraktacje i narady na ten temat rozpoczną się, jak już donosiliśmy w przysłym tygodniu. Wobec tego, iż większość związków zasadniczo popiera projekt scaleniowy, istnieje nadzieja, iż sprawa ta zostanie zrealizowana już w najbliższym czasie. (-is).

Światowej sławy głośniki elektrodynamiczne

EXCELLO

do złudzenia wiernie i naturalnie odtwarzają mowę i muzykę

RADJO REICHER, PIOTRKOWSKA 142

Hemogen Klawe naśladowują jednak tylko oryginalny z firmą KLAWE

leczy Osłabienie, Wycieńczenie, Nerwy.

Kartel przedzalników.

Rokowania przedwstępne w sprawie wskrzeszenia „Zrzeszenia producentów przedzy bawełnianej” zakończone zostały ogłoszeniem wczoraj arbitrażem b. ministra Glijwica.

Podobnie jak i poprzednie próby uporządkowania organizacyjnego tej najdonioślejszej gałęzi produkcji włókienniczej — tak i obecna połączenia była z wielkim wysiłkiem, a każda chwila groziła rozbitciem rokowań. Niewątpliwie po ważną rolę odegrała tutaj pręśnia czynników rządowych. Rząd jak wiadomo, w pewnych momentach groził przeprowadzeniem kartelizacji przymusowej w drodze ustawodawczej. Stosowany był w całej pełni nacisk pośredni.

Jest to już druga gałąź przemysłu, w której ministerstwo przemysłu i handlu wskazywało rokującym wjdmo ustawy o przymusowej kartelizacji. Przypominamy, że minister Kwiatkowski wskazywał na nie opornym kopalniom, gdy chodziło o uporządkowanie górnictwa węglowego.

Uznając zasadę najdalej powściągliwości bezpośredniej akcji rządowej w kierunku stosowania przymusu — niepodobna odmówić racjonalnego skutku stanowiska rządu, zwłaszcza, że nacisk ograniczył się koniecznie do formy pośredniej.

Górnictwo węglowe po akcji ministra Kwiatkowskiego zapewniło sobie jaką taką rentowność swej produkcji, mimo ciężaru związanego z konkurencyjnym eksportem i mimo kryzysu zbytu w kraju w ostatnim czasie. Położenie jego niezawodnie byłoby znacznie cięższe, gdyby nie nacisk rządowy w kierunku zjednoczenia organizacyjnego.

Zapewne i kartelizacja przedzalnictwa bawełnianej okaże się poważnym krokiem dla zabezpieczenia mu rentowności produkcyjnej.

Podstawa techniczna kartelu nie jest bynajmniej „kryzysowa”, skoro punktem wyjścia clearingu jest uruchomienie 100 proc. wrzecion przez 46 godzin tygodniowych. Sam clearing jako środek automatycznego regulowania na zasadzie kalkulacji produkcyjnej jest koncepcją szczerą i słuszną; oczywiście — posito, że biuro kartelowe zapewni sobie należyte kontrole.

Już pierwsze sprawozdania wskazują, że arbitraż wypadł względnie niepomysłnie dla „outsiderów” tak co do zasady, jak i co do ewentualnej wysokości stawek. W obydwu kierunkach arbitraż poszedł po linii większej rygorystyki. Będzie to z korzyścią dla celów, którym kartel ma służyć.

Dziesięciolecie łódzkiego oddziału Banku Zw. Spółek Zarobkowych.

Dnia 2 kwietnia b. r. przypada dziesięciolecie jubileusz powstania łódzkiego oddziału Banku Związku Spółek Zarobkowych. Organizatorem banku na terenie Łodzi był dyr. Adolf Legis, obecny członek zarządu głównego i naczelny dyrektor tegoż banku w Poznaniu, osobistość dobrze znana łódzkim sferom przemysłowym, handlowym i bankowym. — Siedziba banku początkowo mieściła się w lokalu wynajętym przy ul. Piotrkowskiej 72, w roku zaś 1926 przeniesiona została do własnego gmachu przy ul. Sienkiewicza 24. Obecnie na czele banku stoją dyr. J. Jabłkowski, szef handlowy oraz dyr. Eugenjusz Kukulak.

Przodującej polskiej placówce finansowej życzymy dalszego pomysłnego rozwoju.

Niezadowoleni z kartelu.

Rozgoryczenie wśród mniejszych firm przedzalniczych. Podział wrzecion z clearingu.-Formalny pretekst do protestów.

Wczoraj wyłącznym tematem rozmów w sferach przemysłowych były wyniki arbitrażu kartelowego podane wczoraj przez „Republikę” jako jedyne pismo. Zaznaczyć należy, iż powzięte przez arbitraż uchwały w dalszym ciągu pozostają w tajemnicy nawet w stosunku do zainteresowanych sfer. Fakt ten w sferach „outsiderów” wzbudził od pierwszej chwili wielkie niezadowolenie, gdyż zwyczajem sądów tego rodzaju jest porozumiewanie się arbitrow ze swymi mocodawcami.

„Słodki” dumping sowiecki. Co myślą o tem angielscy mężowie stanu.

Londyn, 1 kwietnia.

Od dłuższego czasu sfery zainteresowane zwróciły uwagę na dumping sowiecki w Aglii w dziedzinie wyrobów cukierkanych. Słodczyce, wyprodukowane przez Leningradzki Trust Wywnościowy sprzedawane są w Londynie po cenie 1 szylinga za funt podczas gdy ten sam towar, wyprodukowany w Anglii kosztuje co najmniej 2 sh.

Norman Hall, dyrektor jednej z największych angielskich fabryk wyrobów cukierkanych zwrócił się w tej sprawie do rządu oraz do szefów wszystkich partii politycznych. Na list swój otrzymał odpowiedź p. Baldwin, b. premiera, następującej treści:

„Całkowicie podzielam pańskie zdanie, że konkurencja rosyjska stanowi poważną groźbę dla normalnego rozwoju przemysłu angielskiego. Rosja stanowi niestananne wielkie niebezpieczeństwo dla potęgi Wielkiej Brytanii. Dumping rosyjski obecnie jeszcze nie doszedł do swego maximum, do którego dojdzie po urzeczywistnieniu planu „płatyletki”. Na leży uprzedzić sowieczy przez samoobronę i nie dozwolć, aby przez dumping zabili one gospodarstwo cały świat. Anglia może uskutecznić to albo przez podniesienie taryfy celnej, albo przez całkowity

zakaz importu z Rosji, choćby nie było to nawet w zgodzie z istniejącymi traktatami handlowymi”.

Wczoraj otrzymane zostały przez „outsiderów” pierwsze wiadomości o uchwałach komisji, co wywołało wśród nich

NIESLYCHANE ROZGORYCZENIE. Zdaniem szeregu poważnych przemysłowców, tworzących grupę „outsiderów” wyniki arbitrażu są wprost rewelacyjnym dowodem zaprzepaszczenia

ich interesów. Informatorzy nasi zwracają szczególną uwagę na fakt uzyskania wielkich przywilejów przez firmy, reprezentowane w komisji.

Merytorycznie sprawa ta przedstawia się w następujący sposób:

Zasada regulująca uruchomienie będzie, jak to już wczoraj donieśliśmy, system clearingowy. Stały clearing przewiduje, iż z pośród wszystkich przedzalni do dyspozycji zrzeszenia zostaje oddanych 100.000 wrzecion bezpłatnie, które będą przez członków dobrowolnie unieruchomione. W tym celu dokonany jest podział na 5 grup według liczby wrzecion. Firmy do 16 tys. wrzecion są wolne od obowiązku zmniejszania uruchomienia poniżej kartelowych 46 godz. tygodniowych. Stopień unieruchomienia wrzecion wzrasta progresywnie do stanu posiadania, wynosząc w najmniejszej grupie 3 proc. i 9 proc. w największej. Outsiderzy uważają, iż zwolnienie przedzalni poniżej 16 tys. wrzecion z obowiązku redukcji jest bez znaczenia, gdyż na grupę tę mogły przypaść 2 proc., nie mające w praktyce znaczenia. Stały kontyngent 100.000 wrzecion został przez komisję zgóry przesadzony w 88 aż proc. na rzecz następujących firm:

40 tys. wrzecion przypada w udziale outsiderom, nie sprzedającym przedzi, a więc grupie: Buhle, Ejt'ngon, Herak i Schlösserowska. Wobec tego, iż grupa ta posiada 80 tys. własnych wrzecion, będzie mogła ona pracować o 50 proc. wydajniej, aniżeli w warunkach 46 godzin. Ten sam przywilej będzie posiadać „Ruduszka”, która posiadając 16 tys. wrzecion otrzyma z kapitału clearingowego 8 tys.

Drugie 48 tys. wrzecion otrzyma grupa dzierżawców: Cygan i Isler (Fr. Ramisch), Rychon (Krusche i Lorenz), Bornstajn i Urychte (Wierzbowianka) i Gotthelf (Kestenbergl).

Pozostaje więc do wolnego podziału 12 proc., co z kapitałem, mogącym przypaść do dyspozycji z tytułu clearingu czasowego może umożliwić poszczególnym firmom zwiększenie produkcji do 20 zaledwie procent. Jest to przywilej zupełnie iluzoryczny, gdyż nikomu się nie oplaci w takim nikłym stosunku zwiększać uruchomienia. Wynosi to bowiem 1 i pół godzin pracy dziennej dodatkowo, za co trzeba płacić robociznę o 75 proc. wyższą (i-a nadgodzina 50 pr., nast. 100 pr.) i opłatę do kartelu.

Następnie, nie mniej ważna jest okoliczność podana przez nas już wczoraj, iż opłaty za zwiększoną produkcję są tak wysokie, iż uniemożliwią małym przedzalniom korzystanie z tego uprawnienia. Na 1.25 dol. rocznie ustalone zostały opłaty z tytułu korzystania z wrzecion clearingu stałego i 1.10 dol. z clearingu czasowego.

Wynikiem niezadowolenia jest podjęcie wspólnej akcji przez cały szereg outsiderów przeciwko powyższemu uchwałom. Jako motyw natury formalnej outsiderzy ci wysunę okoliczność, iż kartel nie obejmuje 100 proc. polskiego przedzalnictwa, który to motyw był podstawą wszystkich dotychczasowych wysiłków, zmierzających do utwożenia kartelu. „Zawiercie” bowiem i Żyrardów”, jak to już wczoraj donieśliśmy, stoją poza nawiasem kartelu.

Ameryka i Sowiety. Według danych departamentu handlu obrotów handlowych amerykańsko-rosyjskie wyniosły w 1930 roku 145 milj dolarów, z czego 120 milj. przypada na eksport towarów ze Stanów Zjednoczonych do Rosji, a 25 milj. na import towarów rosyjskich do Stanów Zjednoczonych. Zarządzeń amerykańskich, skierowanych przeciwko przywozowi rosyjskiemu, należy wymienić wprowadzenie „embarga” na drzewo i papierówkę, wyprodukowane przy pomocy węgla i pracy przymusowej i importowanego do Stanów Zjednoczonych z półwyspu Kola, Murmanu i okolicznych autonomicznych: Północnego, Żyralskiego i Karelskiego oraz podniesienie o 50 procent cła zasadniczego na zapalki rosyjskie.

Drzewo sowieckie w Egipcie. Warszawa, 1 kwietnia

Sowiecki syndykat drzewny zawarł z kartelem egipskich firm drzewnych kontrakt na dostawę do dnia 1 kwietnia 1932 roku narazie tylko 25 proc. całkowitego zapotrzebowania Egiptu na materiał drzewny. Wartość zakontraktowanego drzewa sowieckiego wynosi około 400 tys. funtów egipskich, a ratunek jego odpowiada zarówno drzewu rumuńskiemu, jak fińskiemu, względnie szwedzkiemu. Transporty mają się rozpocząć w czerwcu r. b. po niezmiennym cenie sh. 48/- za metr sześci. cji Aleksandria. Ewentualne podwyższenie w międzyczasie egipskiej taryfy celnej sowieczy biora na swój rachunek. Zapłata za towar następować będzie gotówką po sprawdzeniu jakości i przyjęciu w Aleksandrii. Kartel egipskich importerów drzewnych otrzymał wyłączność przywozu drzewa sowieckiego do Egiptu w okresie trwania kontraktu.

Gielda pieniężna.

Warszawa, 1 kwietnia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, natomiast dla dolara gotówkowego — słabsza. Obroty naogół małe. Z braku odbiorców dolarem gotówkowym nie obracano. Wyplata telegraficzna na New York — 8.923. Notowano dewizy: Bruksela — 124.07, Amsterdam — 357.73, Londyn 43.34 i 1/4, New York — 8.915, Paryż 34.91, Praga — 26.42 i 3/4, Zurych — 171.58, Wiedeń — 125.45, Medjolan — 46.73. W obrotach międzybankowych Berlin — 212.49, dolar gotówkowy 8.89 i pół, rubel złoty — 4.70, rubel srebrny — 1.53, bilon — 0.72, czerwonec — 4.75.

AKCJE. Na rynku akcyjnym panowała tendencja mocna, zwłaszcza dla akcji metalurgicznych. Obroty naogół zwiększone. Notowano: Bank Polski — 132, Bank Handlowy — 108, Bank Dyskontowy — bez kuponu 1930 r., za który płać 10 zł., Bank Zachodni — 60, Bank Zarobkowy — 65, Węgiel — 31 i trzy czwarte, Lilpopy — 21 i pół, Modrzejów 6 i trzy czwarte, Ostrowieckie — 41 i pół, Starachowice — 12, Haberbusch — 95.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów państwowych mocniejsza była 5 proc. pożycz. konwers. Notowano: 3 proc. budow. 45 i 1/4 — 45, 5 proc. konwersyjna — 49 i 1/4, 6 proc. dolarowa — 72, 10 proc. kolejowa — 104 i pół — 104 i jedna czwarta. W dziale prywatnych papierów lokacyjnych tendencja była dość mocna przy znacznym zapotrzebowaniu. Większych transakcyj dokonano 8 proc.

listami m. Warszawy. Notowano: 4 i pół proc. ziemskie — 53 i pół, 4 i pół proc. m. Warszawy — 53 i 1/4, 8 proc. m. Warszawy — 73 i pół — 74 — 73.90, 10 proc. m. Lublina — 78 i 1/4, 10 proc. m. Siedlec — 72 i pół — 73 i 3/4. W obrotach prywatnych: dolarówka — 51 i 3/4, III emisja — 49 i pół — 49.85.

NOTOWANIA BAWELNY
Liverpool, 31 marca.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.05, luty 6.09, marzec 6.13, kwiecień 5.69, maj 5.74, czerwiec 5.78, lipiec 5.83, sierpień 5.87, wrzesień 5.90, październik 5.94, listopad 5.97, grudzień 6.01, Loco 5.83.

Liverpool, 31 marca.
Bawelna egipska — zamknięcie: styczeń 9.15, marzec 9.22, maj 8.78, lipiec 8.86, wrzesień 8.97, październik 9.01, listopad 9.01, Loco 9.40.

Aleksandria, 31 marca.
Bawelna egipska — zamknięcie: Sakellaris: styczeń 18.70, maj 16.94, lipiec 17.45, listopad 18.44, Ashmouni: kwiecień 12.08, czerwiec 12.34, sierpień 12.52, październik 12.94, grudzień 13.14.

Nowy Jork, 31 marca.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: Loco 10.70, Kontrakty: styczeń 11.52, kwiecień 10.58, maj 10.68, czerwiec 10.80, lipiec 10.94, sierpień 11.03, wrzesień 11.14, październik 11.24, listopad 11.33, grudzień 11.43.

Nowy Orlean, 31 marca.
Bawelna amerykańska — zamknięcie: styczeń 11.30, marzec 11.66, maj 10.68, lipiec 10.93, październik 11.25, grudzień 11.42, Loco 10.43.

BANK CUKROWNICTWA PŁACI 12 PROCENT DYWIDENDY. Warszawa, 1 kwietnia

Odbyło się w Poznaniu posiedzenie rady nadzorczej Banku Cukrownictwa, na którym przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie i bilans za rok 1930. W końcu kwietnia odbędzie się doroczne zgromadzenie akcjonariuszów, na którym rada wystąpi z wnioskiem o wypłacenie akcjonariuszom 12-procentowej dywidendy od kapitału zakładowego 12 milionów złotych. Za rok 1929 Bank wypłacił również 12 proc.

Upadłości i nadzory.

Wczoraj wpłynęło podanie adwokata Tujakowskiego, rzecznika Kazimierza-Henryka Wincenego Rzewuskiego o udzielenie mu odroczenia wyplat.

Pan Rzewuski prowadzi w swoim majątku ziemskim „Bratoszewice”, (powiat brzeziński) od 1923 r. krochmalnię „Głowno”. Krochmalnia ta, wybudowana według najnowszych metod i z najlepszymi urządzeniami technicznymi kosztuje 380.000 zł. jest jedną z największych w b. Kongresówce. W ciągu ostatnich dwóch lat dokonane zostały świeże inwestycje kosztem 320.000 zł.

Drugim przedsiębiorstwem jest cegielnia „Hofmanowska” na folwarku „Borówka” tejże gminy i tego powiatu, o produkcji 5.000.000 cegieł rocznie z dachówczarnią i wreszcie trzecim przedsiębiorstwem p. Rzewuskiego jest tartak parowy w osadzie zwanej „Starą Pila”, gminy Bratoszewice.

P. Rzewuski, będąc właścicielem pięciu folwarków, tj. 2.779 mórg ziemi, w tem zaś około 1500 mórg ziemi kartoflanej, założył sobie krochmalnię i w ten sposób produkował krochmal, z drugiej strony w 1922 r. zapotrzebowanie na mączkę kartoflaną ze strony fabryk włókienniczych okręgu łódzkiego było tak wielkie i ceny tak wysokie, że w ten sposób przedsiębiorstwo świetnie prosperowało, stwarzając dobre perspektywy dla nowo kreowanego przedsiębiorstwa.

Budowa tej krochmalni pociągnęła za sobą konieczność zapożyczenia znacznych sum u prywatnych kapitalistów na wysokie procenty pod zabezpieczenie hipoteczne. W pierwszych latach po jej zrealizowaniu wydawała się być korzystną, tembardziej, że wytwarzany w krochmalni Rzewuskiego produkt okazał się jakościowo dobry i popyt nań stała wrażliwa. Jednak katastrofalny upadek przemysłu tekstylnego w Polsce, w ciągu ostatnich dwóch lat, jak również ogólny kryzys ekonomiczny, jaki w tym czasie spadł na przemysł prawie całego świata, ograniczył do minimum zbył do Anglii, Ameryki i Francji.

Mniej więcej dwa lata temu wybudował p. Rzewuski

tartak i nowoczesną cegielnię, będąc zachęconym do tego ówczesną wysoką ceną, jaką miały cegły i budulec drzewny. Tymczasem ceny na te produkty w ostatnich czasach zaczęły spadać, prócz tego i ceny na wszelkie produkty rolne. P. Rzewuski poniósł w ciągu ostatnich dwóch lat produkcji przemysłowej i rolnej poważne straty i stan jego zadłużenia znacznie się powiększył.

W ten sposób, mimo posiadania doskonale urządzonych trzech warsztatów pracy o charakterze przemysłowym i jed-

nego warsztatu rolnego, idealnie dopasowanych pod względem charakteru swej wytwórczości do potrzeb miejscowych gospodarczych, znalazł się w trudnościach płatniczych.

Bilans, sporządzony na dzień 15 marca r. b. zamyka się sumą 5.477.888 zł.

W planie sanacji przedsiębiorstw p. Rzewuski przewiduje osiągnięcie drogą parcelacji około 90 hektarów ziemi wraz z przewyżką dochodów bieżących nad wydatkami, sumę zł. 2.178.554 zł. wpływów, zaś wszystkie długie hipoteczne natury handlowej i prywatnej, razem z zaległymi i bieżącymi podatkami i świadczeniami socjalnymi, z odsetkami od rat Tow. Kredytowego Ziemskiego i sum hipotecznych, zapożyczonych na instytucje przemysłowe, nie sięgają tej sumy, a nawet pozostanie jeszcze pewna kwota na spłatę należności, przypadającej bankowi Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, oddz. w Łodzi.

Na zakończenie w podaniu swem o udzielenie odroczenia wyplat p. Rzewuski nadmieniam, że aczkolwiek w wykazie dóbr Bratoszewice figuruje kaucja hipoteczna w wysokości 50.000 zł. na rzecz skarbu państwa, oraz kaucja 60.000 zł. na rzecz Banku Dyskontowego Warszawskiego, w rzeczywistości jednak ani Bankowi ani skarbowi nie należy. Skarbowi państwa i związkowi samorządowemu należy się tytułem zaległych podatków skarbowych i komunalnych suma 81.747 zł., a władze skarbowe, według wyjaśnienia p. Rzewuskiego zupełnie niesłusznie zapisały w hipotece dwie hipoteki prawne na rzecz tych dwóch instytucji.

Bilans firmy przedstawia się następująco: krochmalnia oszacowana została na 257.777 zł., cegielnia i dachówczarnia na 323.377 zł., tartak i młyn na przeszło 90.000 zł., Tereny przemysłowe 234.000 m. kw. — 350.000 zł., zaś na parcelację 750.000 m. kw. — 1.125.000 zł., Bratoszewice z folwarkami — 2.779 mórg —

1.325.000 zł., meljoracje rolne — 66.240 zł., zabudowania — 1.234.543 zł., inwentarz martwy — 144.095 zł., inwentarz żywy — 150.825 zł., drzewostany w ogrodach — 12.834 zł., zapasy — 158.679 zł., zasiewy — 32.108 zł., część kamienicy w Warszawie, oraz udział w innych przedsiębiorstwach — 58.000 zł., obligo 68507 zł., oraz weksle w portfelu — 8.031 zł., ogółem bilans aktywów zamykał się sumą 5.477.888 zł. W stanie biernym; znajdujemy petycje, jak zabezpieczenia hipoteczne — 2.142.006 zł., świadczenia socjalne, zaległe podatki, pensje i robocizna wierzyciele z otwartych rachunków, akcepty, przypuszczalna strata na dłużnikach, oraz obligo w wysokości ogółem — 1.100.800 zł., kapitał własny wynosił 2.235.082 zł.

Sprawa ta znajdzie się w najbliższych dniach w sądzie okręgowym w wydziale handlowym.

W dniu wczorajszym ogłoszona została upadłość sp. z ogr. odp. „Cegielnia Bałuty” z siedzibą w Łodzi przy ul. Głowackiego 18/20.

Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 7 grudnia 1930 r. tymczasowo. Sędzią komisarzem zamianowany został s. h. Teodor Kujawski, zaś kuratorem masy upadłości — adwokat Bolesław Boliński.

Upadłość powyższa została ogłoszona na skutek próby 3 wierzycieli: Edmunda Janowskiego, Moszla Sylberinga oraz Dawida Krenenberga.

Z podania wynika, że cegielnia „Bałuty” jest niewypłacalna, poszczególni zaś wierzyciele skierowali już egzekucje do inwentarza przedsiębiorstwa.

W tym stanie rzeczy wdrożenie postępowania upadłościowego, zabezpieczającego równomiernie interesy wszystkich wierzycieli, było rzeczą niezbędną.

Do akt sprawy załączono zaprotęstowane weksle z własnego wystawienia na sumę zł. 1780 zł.

Protestowanie weksli przez urzędy pocztowe.

Z dniem 1 kwietnia r. b. weszły w życie rozporządzenie ministra sprawiedliwości wydane w porozumieniu z ministrem poczt i telegrafów o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe.

W myśl powyższego rozporządzenia urzędy te będą sporządzały protesty z powodu niezapłacenia weksli, których suma nie przewyższa 2.000 złotych. Poza tem rozporządzenie to przewiduje wypadki kiedy urzędy pocztowe i agencje nie będą sporządzały protestów weksli z powodu niezapłacenia tychże.

W pierwszym rzędzie nie może być sporządzony protest wekslu, wystawionego w języku niemieckim (nie polskim). Wyjątek od tej zasady stanowią weksle wystawione na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego gdzie weksle mogą być wystawione w języku niemieckim oraz weksle wystawione na obszarze miejscowości zamieszkałych przez obywateli polskich narodowości ruskiej (rusińskiej), białoruskiej i litewskiej, gdzie mogą być one wystawione w języku moskiewskim tej części ludności.

W wypadkach gdy weksel jest wystawiony zagranicą lub na walutę zagraniczną oraz gdy weksel jest wystawiony na obszarze wolnego miasta Gdańska, nawet w walucie polskiej rozporządzenie również zabrania urzędom i agencjom pocztowym sporządzania protestów weksli.

Także nie można sporządzić protestu w urzędzie pocztowym z weksla, który ma być zaprotęstowany przy przedłożeniu kilku egzemplarzy tego samego weksla, albo przy przedłożeniu oryginału i kopii weksla.

W końcu rozporządzenie wspomina o wydaniu przez ministra poczt i telegrafów szczególnych przepisów o przesyłaniu weksli przeznaczonych do protestu w listach zleceniowych, które zostało ustalone w osobnym rozporządzeniu, zamieszczonym w Dzienniku Ustaw z dnia 31 marca r. b.

Jak wiemy dotychczas urzędy pocztowe i agencje na mocy rozporządzenia, wprowadzonego od dnia 1 września 1927 roku, mogły dokonywać protestu weksli których suma nie mogła przekraczać 1.000 zł., obecnie zaś podwyższono wysokość weksli, które można protestować z pośrednictwem poczty do 2.000 zł.

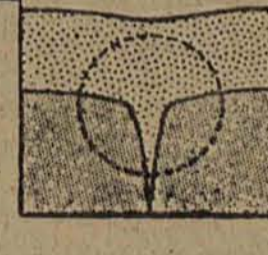
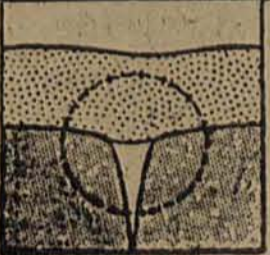
PASZTECIARNIA „PICCOLO” I CUKIERNIA GRAND-HOTELU.

Paszteciarnia „Piccolo” poleca na święta smaczne ryby, salaty i mięsa wszelkiego rodzaju. Mieszcząca się w tym samym domu przy ulicy Traugutta Nr. 1 cukiernia Grand-Hotelu poleca znane ze swej dobroci: sękacze, mazurki, torty, ciasta, ciasteczka oraz wroby cukiernicze — wszystko premjowanej jakości.

Dlaczego przenikająca pianą Colgate podwójnie czyści zęby?

Znaczne powiększenie małej szczeliny w zębie. Proszę zauważyć, jak zwykła pasta do zębów, o wysokim napięciu powierzchniowym, nie dociera do dna, gdzie mogą się czuli przyczyny rozkładu.

Działanie pasty Colgate przedstawione graficznie. Przenikająca pianą, o niskim napięciu powierzchniowym dociera do dna małej szczeliny zmywając drobne szczątki pożywienia, do których szczoteczka dotrzeć nie może.

COLGATE czyści zęby dwoma sposobami. Przedewszystkiem poleca je powierzchnie zęby i nadaje im połysk przy pomocy proszku kredowego, używanego przez wszystkich dentystów. Ale przecież wiele innych past do zębów czyści w ten sam sposób.

Lecz tylko COLGATE posiada właściwość dokładnego czyszczenia, którą zawdzięcza przenikliwości swej piany. Ta niezwykła pianę dociera do każdej szparki, każdego otworu między zębami, do których szczoteczka nigdy dotrzeć nie może i usuwa stamtąd rozkładające się części pożywienia. W ten sposób pasta COLGATE daje zębom dodatkową gwarancję czystości. Każdy dentysta może potwierdzić, że oczyszczenie powierzchni, to połowiczne mycie zębów. Kompletną czystość może zapewnić tylko podwójne działanie przenikającej piany pasty do zębów COLGATE.

ZA DARMO!
COLGATE — PALMOLIVE Co. Warszawa, Rymska 6.
Proszę o przysłanie mi próbnej tubki pasty do zębów COLGATE.
Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____
Ulica _____

PASTA DO ZĘBÓW
COLGATE

Orka rozpoczęła!

Jak donoszą z różnych stron kraju, niemal wszędzie w większych gospodarstwach folwarcznych rozpoczęła się już orka wiosenna oraz inne roboty przygotowawcze do uprawy pól. W niektórych miejscowościach roboty te posunęły się nawet dość znacznie, lecz następnie uległy przerwie wskutek mrozu i śniegu.

Z doniesień prowincjonalnych wynika, że w roku bieżącym wielu rolników przejdzie na uprawę korzystniejszej od żyta pszenicy, rozbudowując jednocześnie gospodarke hodowlaną.

Kredyty banków państwowych.

Warszawa, 1 kwietnia
W bankach państwowych łączna suma wkładów i kredytów długoterminowych zwiększyła się w lutym, natomiast zmniejszyły się kredyty krótkoterminowe, a zwłaszcza dyskontowe.

W Banku Gospodarstwa Krajowego kredyty gotówkowe wzrosły o 1,1 milj. zł. do kwoty 1.017,1 milj. zł., zaś emisyjne (w listach zastawnych i obligacjach) o 11,5 milj. zł. do 748 milj. zł. Łączna suma wkładów i lokat podniosła się o 6,4 milj. zł. do wysokości 879,9 milj. zł.

W państwowym Banku Rolnym kredyty gotówkowe zmniejszyły się o 10,2 milj. do kwoty 612,1 miln. zł., przyczem zmniejszenie to przypada wyłącznie na kredyty krótkoterminowe z funduszy własnych Banku Pożyczki emisyjne (w listach zastawnych i obligacjach meljoracyjnych) wzrosły o 1,4 milj. zł. do 325,7 milj. zł. Wkłady i lokaty nieco się zmniejszyły i wyniosły 147,6 milj. zł., przyczem zmniejszeniu uległ stan rachunków czekowych, podczas gdy wkłady terminowe wykazały wzrost. Stan funduszy administrowanych (dotaczy) skarbu państwa) wykazał wzrost o 4,7 milj. zł. do kwoty 398,6 milj. złotych.

Dr. med. **Kaganowski**
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
Tel. 181-83
Przyjmuje od 10-13 rano, od 2-30 pp., od 8-30 w., w niedziele i święta 10-1-ei. Oddzielna poczekalnia dla państwa
Lampa kwarcowa

Dr. med. **NEUMARK**
Choroby skórne weneryczne, leczenie diatermia, diatermokagulacja oraz lampą kwarcową
MONIUSZKI 5 tel. 170-50
Przyjmuje od 10-1 do 1 pp. i od 5-7 w niedziele od 1 do 1 po poł.

Dr. med. **A. Szpryngier**
akuszeria i chorób kobiece
przy mu'e w L. nicju Centralnym
Piotrkowska od 3-jej do 5-jej i w domu
Kilińskiego Nr. 1 od 5-jej do 7-jej tel. 222-27.

Dr. **Ludwik FALK**
Choroby skórne i weneryczne.
Nauki 7 tel. 128-07
Przyjmuje od 10-12 i od 5-7

Zaćmienie księżyca

nastąpi dziś od godz. 18 min. 27.

Dziś dnia 2-go kwietnia, nastąpi całkowite zaćmienie księżyca, które ze względu na korzystną porę i piękny przebieg efektownego zjawiska powinno zainteresować przygodnych widzów.

Już o godz. 18 min. 27,2 dolny brzeg tarczy księżycowej zaczęła się zanurzać w półcieniu ziemi. To pierwsze stadium zjawiska bywa zwykle niespostrzeżone ze względu na znikome przyćmienie blasku naszego satelity. Dopiero o godzinie 19-ej minut 23,2 krawędź księżyca wkroczyła w obszar jądra cieniowego. O godzinie 20-ej min. 22,3 cała tarcza znalazła się w pełnym cieniu i pozostanie w nim aż do godz. 21 m. 52,6. Wtedy to lewa krawędź naszego satelity zaczęła się wyłaniać z ciemności, a o godz. 22 min. 51,7 wszelki cienia opuszcza prawy brzeg srebrnego globu. Krótko przed północą księżyc opuści ostrożnie stożek półcienia ziemi i zainicjuje pełnym blaskiem.

W czasie całkowitego zaćmienia barwa tarczy księżycowej jest różna. Zdarzają się krańcowe wypadki kiedy tarcza satelity ziemi staje się bądź zupełnie niewidzialna, bądź też świeci słabo-światłem, tracąc tak mało na jasności, że ktoś niepostrzeżony patrząc na nią, nie zdaje sobie absolutnie sprawy z faktu zaćmienia. Zazwyczaj atoli tarcza księżyca lśni wtedy rdzawo-czerwonym światłem. Zjawisko blasku księżyca w czasie zaćmienia tłumaczy się załamaniem promieni słonecznych w atmosferze ziemskiej.

Bank Zachodni płaci 6 proc. dywidendy.

Warszawa, 1 kwietnia.

Doroczne zgromadzenie akcjonariuszy Banku Zachodniego odbędzie się do końca kwietnia. Rada banku wystąpi wnioskiem o wypłacenie akcjonariuszom 6 proc. dywidendy od kapitału zadługowego 10 milionów zł. Za rok 1929 bank wypłacił 8 proc. dywidendy.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Unieruchomienie fabryk na 3 dni przedświąteczne.

Donosiliśmy w swoim czasie, iż większość zakładów przemysłowych w Łodzi, wzorem lat ubiegłych postanowiła unieruchomić swe warsztaty na okres świąt Wielkiej Nocy. Unieruchomienie warsztatów nie nosi takiego charakteru jak w okresie świąt Bożego Narodzenia, kiedy to stanęły wszystkie fabryki na przeciąg od 5 dni do 3 tygodni. Obecnie przerwa w pracy jest stosunkowo niewielka, a podyktowana została jedynie względami technicznymi.

Jak wiadomo, nieliczne tylko fabryki, a raczej tylko oddziały niektórych fabryk pracują przez 6 dni w tygodniu. Na ogół stan zatrudnienia wynosi tylko 4 dni gdyż większość fabryk pracuje przez 3 dni w tygodniu, niektóre zaś cztery i 5 dni. Fabryki pracujące przez trzy dni w tygodniu, uruchamiają swe warsztaty do piero w środę każdego tygodnia, pracując przez środę, czwartek i piątek. Wobec tego, że w bieżącym tygodniu czwartek, piątek i sobota, jako ostatnie dni Wielkiego Tygodnia, są dniami przedświątecznymi, a na jeden dzień nie opłaca się uruchamiać warsztatów, większość fabryk zdecydowała, iż w tygodniu bieżącym wogóle pracy nie będzie prowadziła.

Te fabryki, które pracują większą

ilość dni w tygodniu, czynne były do dnia wczorajszego. Od dnia dzisiejszego fabryki zostaną unieruchomione aż do wtorku przyszłego tygodnia. Kilkanaście fabryk już wczoraj zawiesiło pracę. (k)

Koncert kościelny.

Bogaty i z niezwykłym smakiem ułożony program trzeciego koncertu kościelnego, urządzonego staraniem polskoevangielickiego chóru kościelnego poza występami znanych już nam sił miejscowych, przewidywał również dwie pieśni w wykonaniu p. A. Helfreichowej z Warszawy.

Pani Helfreichowa odniosła niezwykły sukces artystyczny, który z prawdziwą radością na tem miejscu podkreślamy. Nadzwyczaj czysty, wyrównany we wszystkich rejestrach i oparty na dobrej technice oddechowej sopran p. Helfreichowej brzmiał szczególnie pięknie z arji z XVII wieku Stadelli. Arja ta była wykonana przez artystkę z wielką powagą i skupieniem, które to cechy obok walorów czysto wokalnych stawiają p. Helfreichową w szeregu śpiewaczek muzyki kościelnej największej miary.

W „pieśni pokutnej” Beethovena wykonała śpiewaczka siłne akcenty dramatyczne — świadczące o szerokiej skali jej szczerzego talentu.

Tomaszów-Mazowiecki. RADA MIEJSKA UCHWAŁIŁA POŻYCZKI.

Wczorajsze dwa nadzwyczajne kolejne posiedzenia rady miejskiej odbyły się przy udziale 19 radnych i 5 członków magistratu. Porządek dzienny przewidywał wyłącznie uchwały zaciągnięcia pożyczki i został w niespełną godzinę wyčerpany.

Uchwalono zaciągnąć pożyczkę w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie w wysokości 100 tysięcy złotych w tem 60 tysięcy nowej pożyczki i 40 tysięcy prolongacyjnych. Zaciągnięcie pożyczki w tymże banku z funduszu drogowego w wysokości 50 tysięcy zł. na budowę ulic oraz 50 tysięcy złotych pożyczki krótkoterminowej zostało po odpowiednim zreferowaniu pana prezydenta Smólskiego jednogłośnie przez radę uchwalone.

Z KASY CHORYCH.

Jak się dowiadujemy powiatowa kasa chorych w Tomaszowie przystępuje w najbliższym czasie do założenia kolonii letniej we własnym lesie oraz do urządzenia czasowego sanatorium dla piersiowo chorych ubezpieczonych w kasie chorych.

WYCIECZKA TOW. KRAJOZNAWCZEGO. Żydowska Tow. krajoznawcze urządza w dniu 5 kwietnia b. r. dwudniową wycieczkę do Warszawy.

JAPONSKI PROSZEK
"KATOL"
WZLECIE ROZDRAŻENIA
MUCHY, MOLE, MUZYKI
ATUM & CO LTD OS A KA (JAPONIA) PHENT. KATOL VASITIA VASITIA

"4711" jako podarunek z okazji świąt Wielkanocnych jest trafnie dobrany! Jak wiosna ożywia ta znakomita, szlachetna i prawdziwa woda kolońska. Bogaty jest wybór we wszystkich innych, ulubionych i pożądanym wyrobach "4711". Każdy poszczególny preparat jest pierwszorzędny w swoim rodzaju i zaopatrzony marką "4711" daje gwarancję prawdziwości oraz wybornej jakości.

Eau de Cologne

Przy kupnie należy baczenie zwracać uwagę na prawnie zastrzeżoną "4711" oraz na Niebiesko-Złotą etykietę.

Wytwarzane całkowicie w Działcach (Śląsk Cieszyński).

DOKTOR H. Wołkowyski

przeprowadził się na ul. **CEGIELNIANA Nr. 36** telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. Przy mu e od 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godz. 9-1 Dla pań oddzielna poczekalnia.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra med. **MARJI LEWINSONOWEJ**
Cegielniana 6. telef. 143-63.
Godzinę przyjęć dla pań i panów: od 10-8 w.
Czynne są następujące działy:
1. chor. skóry i włosów
2. Beaute
3. Kuracji odmładzających
4. Masażu (ogólny i częściowy)
5. Epilacji (elektrocoagulacja, elektrolyza)
6. Elektroterapii (diatermia, Arsonwalizacja galwanofaradyczna)
7. Helioterapii (Roentgen, kwarc, solux, kabele świetlne)
8. Chirurgii estetycznej (blizny, zylaki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.)
pod kierunkiem **CHIRURGA**
D-ra **Z. LEWINSONA**
ordynującego codz. od godz. 1-4.

Doktor Klinger

Spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów.
Andrzeja 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8. w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62

Institut de Beauté ANNA RYDEL,

Cegielniana 19, m. 8, tel. 169-92. Godziny przyjęć dla Pań i Panów od 10-8.
Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odłuszczeniowe. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wargów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elektrolizą. Elektroterapia (Arsonwal galwanofaradyczna). Kwarc. Solux. Helioterapia. Farbowanie włosów.

SPRZEDAM DOM na dogodnych warunkach. Żorawia 7.

Betté-Radjo wł. Jerzy Betté

Piotrkowska 81. Tel. 161-89. Sprzedaż aparatów i artykułów radiotechnicznych. Modernizacja i elektryfikacja starych odbiorników. — Warsztaty reparacyjne na miejscu. Ładowanie akumulatorów z bezpłatną dostawą do domu.

ZOSIŁA OTWARTA LECZNICA chorób oczu ze stałymi łózkami
D-ra Donchina
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.
przy mu e się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje t.c.), a także chorych przewlekłych od 9-1 i od 4-7 1/2.

CHERYS
MYDEŁKO DO ZĘBÓW
PASTA ZŁYSID
NAJSKUTECZNIJ
KONSERWUJĄ ZĘBY

Dr. med. **M. ROZENTAL**
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska) tel. 223-34. przyjmuje od 4-6 po poł. od 1 d. 2 w Lecznicy "POMOC", Aleksandrowska 1.

ZDROWIE TO SKARB.
PRIMEROS
PREZERWATYNY
antyseptycznie to gwarancja zdrowia
preparow. ne. Wstrzegać się naśladownictw.

Dr. med. **IGNACY MARGOLIS**
okulista
mieszka obecnie Al. Kościuski 9, tel. 165-17. przyjmuje od 1-2 i od 5-7

Koily parowe
różnych wymiarów i systemów, natychmiastowa dostawa.
LÓDZ, Gdańska 106, tel. 200-89
Inżynier **RYDZEWSKI**

NIEMA ŚWIĄT BEZ NORA W3L

Jest to 3-lampowy odbiornik do sieci z wbud 4 bieg głośnikiem.

JEDYNIĘ

NORA W3L

daje najwyższe zadowolenie—odtw. rza muzykę i żywe słowo do złudzenia—dla gości miła niespo. zianka. Już pierwsza audycja wprowadza w zachwyt i z. umienie. Odbornik NORA W3L łączy w sobie wszystkie zalety najdroższych aparatów, a jednak w cenie jest dostępnv dla wielu.

PRAWDZIWI ZNAWCY

PIWA

PIJA

„JASNE KRYSTAL”

GUSTAW KEILICH ORLA

Wodę Kwiatową luksusową na wagę
Wodę Kwiatową fryzjerską na wagę
Wodę Kolońską na wagę
Mydła Toaletowe w wyborowych galunkach

poleca

Fabryka Mydel Toaletowych i Wyrobów Kosmetycznych

poleca

HUGO GÜTTEL Łódź 117 Wólczańska 117

ROWERY AUTOMOTO, CHRISTOPHE, CAMELIA i ŁUCZNIK poleca tanio i dogodnie
H. DRUTOWSKI, Kilińskiego 78
TEL. 180-59.

B. Ostrowski
ŁÓDŹ
ul. 6-go Sierpnia 1
tel. 162-66

poleca
**NOWOCZESNE
MEBLE
BIUROWE**
Po cenach konkurencyjnych

Do akt Nr. 5 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy N.-Cegielnianej Nr. 108, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Michała Lisowskiego i składających się z kredensa i szafy do odzieży i urządzenia sklepowego, oszacowanych na sumę Zł. 500.—
Łódź, dnia 10 marca 1931 r.
Komornik: S. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 363 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 10 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Cegielnianej Nr. 29 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Alfreda i Anny małż. Lessmann i składających się z różnych mebli, oszacowanych na sumę Zł. 800.—
Łódź, dnia 23 marca 1931 r.
Komornik: S. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 49 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, RAPHAEL SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 10 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Gdańskiej 138, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Icka Brozy i składających się z jednej skrecarki, oszacowanej na sumę Zł. 450.—
Łódź, dnia 20 marca 1931 r.
Komornik: R. SAKKILARI.

LOKAL (sklep)

na ulicy Piotrkowskiej w centrum cz. śródm. lub całkowicie odstanie. Oferty sub: „A. M.” do admin. pisma.

To ogłoszenie w „Republice”

POPRAWIŁO ZNAKOMICIE STAN JEGO INTERESÓW!

Od czasu gdy zaczął ogłaszać się stale w „Republice” — największym, najtańszym i najbardziej rozpowszechnionym dzienniku w Łodzi — liczna klientela odwiedza jego sklep. Podwoił obroty i zarobit pomimo powszechnego kryzysu.

KĄDZY KUPIEC, DBALY O SWÓJ INTERES, UGLASZA SIĘ W „REPUBLICIE”.

Do akt Nr. E. 641 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 57, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szulera Koplowicza i składających się z czterech maszyn mechanicznych, oszacowanych na sumę Zł. 1.000.—
Łódź, dnia 26 marca 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. E. 643 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, LEON WASOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 51, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moszka Wajnberga i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 1.140.—
Łódź, dnia 26 marca 1931 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Do akt Nr. 192 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Kilińskiego Nr. 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Kilińskiego 60, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Michała Kryszka i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 670.—
Łódź, dnia 25 marca 1931 r.
Komornik: A. ŁAGODZIŃSKI.

OGŁOSZENIE.
Sędzia Komisarz nadzorowanej firmy „W Lubawski i Jakubowicz” podaje do wiadomości, że zgodnie z paragrafem 50 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23-go grudnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 3/28) termin ogólnego zgromadzenia powyższej firmy wyznaczony został na dzień 15 kwietnia 1931 r. o godz. 10-ej rano w sali Wydziału Handlowego Sadu Okręgowego w Łodzi Plac Dąbrowski Nr. 5, pokój 15. Udział w ogólnym zgromadzeniu mogą wziąć wszyscy wierzyciele wpisani na listę przez nadzorcę sądowego. Porządek dzienny obejmuje: 1) sprawozdanie nadzorczy sądowego, 2) odczytanie i propozycje układowych, 3) głosowanie nad propozycjami układowymi.
Wierzyciele, którzyby nie mogli przybyć na ogólne zgromadzenie, mogą przesłać swe głosy na piśmie, jednakże podpis na takim piśmie winien być poświadczony urzędowo.
Sędzia Komisarz:
DAWID FABRYKANT.

OGŁOSZENIE.
Sędzia Komisarz nadzorowanej firmy „Szmul Landau i S-ka” podaje do wiadomości, że zgodnie z paragrafem 50 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23-go grudnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 3/28) termin ogólnego zgromadzenia wierzycieli powyższej firmy wyznaczony został na dzień 14 kwietnia 1931 r. o godzinie 12-ej min. 30 w sali Wydziału Handlowego Sadu Okręgowego w Łodzi, Plac Dąbrowski Nr. 5. Udział w ogólnym zgromadzeniu mogą wziąć wszyscy wierzyciele wpisani na listę przez nadzorcę sądowego. Porządek dzienny obejmuje: 1) sprawozdanie nadzorczy sądowego, 2) odczytanie i propozycje układowych, 3) głosowanie nad propozycjami układowymi.
Wierzyciele, którzyby nie mogli przybyć na ogólne zgromadzenie, mogą przesłać swe głosy na piśmie, jednakże podpis na takim piśmie winien być poświadczony urzędowo.
Sędzia Komisarz:
(—) **JAKÓB PETERS.**

DZIECI DLA DZIECI DZIECI DLA DZIECI
SALA FILHARMONJI

Poniedziałek, d. 6 kwietnia 1931 r. o g. 12 w po

WIELKI KABARET DZIECIECY

Na program złoży się:

REWJA

z udziałem młodocianych sił artystycznych, m. in. wystąpi: Wiera Weretto (tańce klasyczne), Jadzia Andrzejewska (bajki), Genia Grabiszewska (deklamacje) oraz cudowne dzieci Brodicia i Lilka (tańce nowoczesne).

3 KONKURSY 3

taneczny, śpiewaczy i deklamacyjny z nagrodami.

Kierownictwo artystyczne Konstanty Tafarkiewicz, Kierownictwo muzyczne Teodor Ryde. Aparatura muzyczna z firmy „Nalawski” Piotrkowska Nr. 152. — Bilety w cenie od zł. 1 do zł. 4 do nabycia w kasie Filharmonji.

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem!
Nie dajcie się na nic innego, kogoś równie dobrego, niż „OLLA”
to marka wypróbowana w dziesiątkach lat.
Także anty-tyfusowe preparaty

PASZTECIARINA
„PICCOLO”
TRAUGUTTA 1,
tel. 105-94

poleca
na święta:
Ryby, sałaty i mięsa wszelkiego rodzaju

CUKIERNIA
Grand-Hotel
TRAUGUTTA 1
tel. 105-94

poleca
na święta:
Sekere, mazurki, tort ciasta, ciasteczka oraz wyroby cuk ernicze wsze kiego rodzaju.

FARTUCHY

Szkolne, Biurowe, Lekarskie, Zawodowe, Podarunkowe i Dziecinne w różnych galunkach, kolorach i wielkościach poleca po cenach przystępnych

A. SZYLLER, Łódź, Gdańska 6

Do akt Nr. 2248 i 2249 1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, JAN JABCZYK, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Żeromskiego 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 14 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Północnej Nr. 12 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości pozostałych po zmarłym Eljaszu Kimmelfeldzie i składających się z 220 koszul zefirowych i sztywnych, oszacowanych na sumę Zł. 2.200.—
Łódź, dnia 27 marca 1931 r.
Komornik: J. JABCZYK.

Do akt Nr. 587 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Powiatowego w Łodzi, JAN JABCZYK, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Żeromskiego 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 kwietnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Północnej Nr. 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Herman L. Grinspan” i składających się z 15 kompletów garnków aluminiowych po 6 sztuk w komplecie, oszacowanych na sumę Zł. 550.—
Łódź, dnia 30 marca 1931 r.
Komornik: J. JABCZYK.

Dr. med. **Niewiaż**
powrócił specjalista chor. skórnych wenerycznych i mocroplicznych. Aniżcja ul. Tel. 159-10
Przyjmuje od 8-9, w ried e i święta od 10-11
Oddział polikliniczny dla pań

Dr. med. **HELLER**
chor. skórne i weneryczne **NAWROT 2** Tel. 179-89.
Przyjm. do 10 r. i od 4-8
Dla pań spec. oddz. w niedz. od 11-12
dla niezamężnych ceny łecznic

WIZJA SIĘ WIELKANOC

Posiadamy na składzie wielki wybór najrozmaitszych gatunków obuwia. Odwiedźcie nas bez zwłoki.

Bata

Model 3632-22
Bronzowy chłopięcy pół boksu gustownie ozdobiony

Nr. 27-34 Model 2842-05
Dla dziewcząt na niedzielę i święta lakierowany pantofelek na paseczku. Do codziennego użytku z brązowego boksu.

Model 1645-63
Na spacer: śliczny pantofelek na paseczku w kolorze beżowym, ozdobiony skórą o ciemniejszym odcieniu.

Model 9675-62
Elegancki wiosenny model z matowego cielecego boksu ozdobiony imitacją jaszczurki. Odpowiedni do każdej toalety

Model 6627-08
Elegancki wygodny półbucik uzupełni Wasz sportowy strój. Ciemno-brązowy boks.

Model 9637-21
Wygodny męski półbucik z brązowego cielecego boksu. Ten sam model również lakierowany.

NIE ODKŁADAJCIE KUPNA NA OSTATNIĄ CHWILĘ.

Prenumerata „Republiki“

jest na tańsza!

Największy i najlepiej redagowany poranny dziennik w Łodzi — „REPUBLIKA“ — kosztuje w sprzedaży ulicznej 15 groszy za egzemplarz, a w prenumeracie miesięcznej zł. 4.— (z odnośnikiem do domu zł. 4.40) wraz ze wszystkimi dodatkami i numerami niedzielnymi.

„REPUBLIKA“ jest najtańszym dziennikiem porannym w Łodzi i na bardziej rozpowszechnionym. — „REPUBLIKA“ ma najlepsze informacje krajowe i zagraniczne.

Doktor RAPORT

ginekolog-urolog
choroby kobiece
dróg moczowych
Gdańska 77-a
tel. 208-95
Przyjmuje w domu
6-8 wiecz. i w lecznicy „Sanitas”, ul. Cegielińska Nr. 29 od 11-1-ej.

Lekarz - dentysta B. NUSBAUMOWA

Piotrkowska 51
tel. 121-23
Godziny przyjęć od 4-7 wieczór

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch
: **SALA FILHARMONJI** :
Wtorek, dnia 7-go kwietnia 1931 r
3-ci i **OSTATNI WIECZÓR**

WIKTORA

CHENKINA

W programie:

NOWE PIEŚNI BŁAZNA
NOWE PIEŚNI CYGAŃSKIE
NOWE PIEŚNI ŻYDOWSKO-CHASYDZKIE
NOWE PIEŚNI BERANGERA
NOWE PIEŚNI KAUKASKIE (KINTO).

Początek o godz. 8-ej wiecz.

Bilety nabyc można w Kasie Filharmonji

Nr. 1975 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Kilińskiego 5, na zasadzie art. 1030 U. P. C. oświadczam, że w dniu 21 kwietnia 1931 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 77, odbędzie się sprzedaż przetargu publicznego ruchomości należącej do firmy „Grand-Ki-ka”, Adolfa Goldberga i składającej się z 750 kresel krytych skór (nowe), oszacowanych na sumę 1000.
dł. dnia 24 marca 1931 r.
Komornik: A. ŁAGODZIŃSKI

SZERNY LOKAL FRONTOWY W WARSZAWIE
ulicy Gesiej Nr. 14, składający się z obszernej sali o 3-ach oknach wychodzących na parterze, 2) z sali o 12 oknach na piętrze, 3) z piwnicy, mogącej pomieścić około 20 wagonów towarowych, 4) z całego szeregu innych urządzeń kompletnym pierwszym i drugim piętrem składów i biura, odpowiedni skład fabryczny dużego przedsiębiorstwa, natychmiast do odstąpienia. Oferty sub: „Spółka Akcyjna” min. „Republiki”.

POTRZEBNY TECHNIK

Osoba elektrotechniczna samodzielnego z dalszą praktyką. Zdolny rytmicznie znający dokładnie roboty i prace elektrotechn. Wyczerpujące i odpisy świadectw sub: „Wykwalifikowany” do Biura Ogłoszeń, Piotrkowska 50.

okale fabryczne

do wydzierżawienia. Wiadomość: ul. Lipowa 9 p, Neftalin.

Kupno i sprzedaż

AD tapicersko-stolarski Stefan...
Nawrot 8, poleca na składzie tkaniny, tapczany, krzesła, stoły, kozy, przyjmuje zamówienia, odświeżanie mebli i zakładanie firanek. 1-3...
E maszynie do prania wełny „Le-an”, podania z ceną pod „G. K.” „Republiki”.

Niebywały Przewrót w Nauce Języków!

Pragniemy udostępnić najszerszym warstwom społeczeństwa korzystanie z nauki języków obcych metodą udoskonaloną

LINGUAPHONE

(zapomocą płyt dźwiękowych)

(języki: angielski, francuski, niemiecki, włoski, rosyjski, hiszpański, holenderski, chiński, perski, iryjski, afrykański, esperanto)

W tym celu:

- 1) Uruchomiamy komplety zbiorowe (kursy). Gruntowne opanowanie w słowie i piśmie każdego z języków wymienionych trwa tylko 5 miesięcy i kosztuje **Zł. 90. pl. w ratach miesięcznych po zł. 18.**
- 2) Sprzedajemy komplety języków powyższych na bardzo dogodnych warunkach.

Demonstracje, zgłoszenia i sprzedaż w

Institute Linguaphone

19 ul. PRZEJAZD 19
Telefon 136-05.

DOBERMAN rasowy tresowany jednooczny do sprzedania. Gdańska 77a. Portier wskaże.

ZARZĄD Grodzki Zw. Strz. kupi maszynę do pisania używaną w dobrym stanie. Oferty do administracji sub: „Maszyna”.

BALKONOWY, frontowy pokój umeblowany dla jednej osoby do wynajęcia. Gdańska 43/5.

Lokale
Z KLAIKI siodłowej pokoju, umeblowane — bez mebli poleca biuro „Polar” Al. Kościuszki 27, telef. 141-01
3 — 4 POKOJE z kuchnią wygodną i telefonem umeblowane w centrum do wynajęcia na 5-6 miesięcy, od 1 maja na bardzo dobrych warunkach. Jeden pokój może być natychmiast wolny. Wiadomość: Tel. 182-80.

Dr. med. W. Balicka

przeprowadziła się na
ul. Piotrkowska 200 (róg Pustej) orzy mu'e w chorobach skórnych i wenerycznych ty kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8 po południu.

2 POKOJE pojedyncze lub razem umeblowane do wynajęcia, Kilińskiego 46, III front, m. 11.

POKOJ frontowy umeblowany od zaraz do wynajęcia, Piotrkowska 81 m. 10

POKOJ przy rodzinie z obsługą światłem i opalem. bez umeblowania potrzebny dla pracownicy biurowej. Oferty pod „Pokój” do „Republiki”

ŁONECZNY pokój dwuokienkowy umeblowany, niekrepujący, elektryczność, łazienka odnaimie 1-2 osobom, Zawadzka 36, m. 9, II p.

MIESZKANIA 2 pokoje z kuchnią, 1 pokój z kuchnią do wynajęcia od zaraz, Różana 10, dojazd 14.

Posady

MŁODA panna, wykształcona, zdolna, pracowita, posiada pewną praktykę biurową, szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty do adm. sub „D. A.”

OSOBA inteligentna, rutynowana szuka posady do zarządu domem. Wieruszewo miasto u samotnego łoga przyjechać dla umówienia. Płock Sienkiewicza 4, m. 1 Jaroszewska

POTRZEBNY fryzjer damski lub fryzjerka, ulica Kilińskiego 199, Czesław

AGENCI dla sprzedaży artykułu pierwsza potrzeba. Zgłosić się pod „M. B. 75” do administracji „Republiki”.

SZOFRER z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. Oferty do administracji „Posada”.

POTRZEBNY pomocnik fryzjerski Leszno 1, German.

POTRZEBNY fryzjer męski, Nawrot Nr. 47.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki i języka niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37.

LEKCI i korepetycji udziela rutynowany nauczyciel. Zapóźnionym metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Ratuje zagrożone matury, pro-mocje. Specjalność matematyka, polski. Aleja 1-go Maja 5, m. 7, front, III piętro.

Rozmaite

POZNAM zgrabną, szykowną modelkę do aktów. Piotrkowska 113, m. 19.

Zagubione dokum.

ZGUBIONO weksel na 50 zł. płatny 10 maja b. r. wystawca E. Altman. Znalazcę proszę o łaskawy zwrot Cytrynowicz, Kilińskiego 47. Weksel unieważniam.

LUDWIK Szmuland, Wólczańska 175, zagubił książeczkę wojskową, wydana w P. K. U. w Łodzi.

GUSTAW Fraj, zagubił wyciąg z ksiąg ludności z Żelowa

GRUENBERG Boruch, zgubił legitymację Nr. 1141 wyd. z Funduszu Bezrobocia.

ZAGINELY 4 weksle po 100 zł. płatne 6.3, 13.3, 20.3 i 27.3, wystawca M. Silbeberg i S. Jakubowicz. Niniejsze weksle unieważniam I. M. Czarnolewski, Nowomiejska 18.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68.148.

Prenumerata „Il. Republiki“

za luty 1931 roku wynosił w Łodzi 4,00 z odnośnikiem do domu 4,00 gr. z przesyłką pocztową w kraju zł. 5,50, zagranicą zł. 10. „Express” „Republiki” wraz z odnośnikiem 7,00 złotych.

OGłoszenia:

z małżeństwem po tekście 10 zł. zagraniczne o 100 proc. drożej. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. Najmniejsze 10 groszy najmniejsze 1,20

ZWYCZAJNE: 13 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt) W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy. (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ zł. 2.— za wiersz milimetryowy. (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-szp.) Zareczone zastrzeżone specjalna dołata Zamieścowa o 50 proc. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze 10 groszy najmniejsze 1,20

Sluszne reklamacje beda uwzedlniane, o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia, tel. samej treści co pierwsze. Omilki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

wydawcą: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.